Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-03-23

LS 2015-0176

Landstingsstyrelsen

Årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Ärendet behandlar godkännande av årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting, staten, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun har i Stockholmsförhandlingen 2013 kommit överens om att investera i en utbyggnad av 19 kilometer ny tunnelbana samt tio nya tunnelbanestationer. Totalt innebär Stockholmsöverenskommelsen en samlad investering i utbyggnad av Stockholms tunnelbana på 25,7 miljarder kronor (enligt 2013 års prisnivå).

Förvaltning för utbyggd tunnelbana rapporterar till landstingsstyrelsen och till den partsammansatta styrelsen enligt Stockholmsöverenskommelsen 2013. Styrelsen består av tjänstemän som representerar samtliga parter i överenskommelsen och den ansvarar för principiella frågor med överblick över de olika projekten. Syftet är att följa framdriften avseende både bostadsbyggandet och tunnelbaneutbyggnaden.

En partsammansatt styrgrupp för genomförandet av tunnelbaneutbyggnaden är tillsatts som stöd för arbetet. Landstinget leder styrgruppen, kommunerna och staten ingår med tjänstemannarepresentanter

Det samlade utfallet för totala investeringar och kostnader per december 2015 uppgår till 656 miljoner kronor (varav 84 miljoner i kostnader) att jämföra mot budget, 587 miljoner kronor (varav 100 miljoner i kostnader).

Avvikelsen förklaras i huvudsak av högre entreprenadkostnad och mer innehåll för del av biljetthall vid Hagaplan/NKS, dock inom avtal, samt att projektering och fältarbeten har intensifierats under 2015

Det är viktigt att vårda överenskommelsen mellan parterna och att kontrollera att arbetet följer uppgjord totalplan i enlighet överenskommelsen mellan Stockholms läns landsting, staten, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun. Av redogörelsen framgår att så har gjorts och att projekten drivs i enligt beslutat mandat.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 23 februari 2016
Årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-02-23

LS 2015-0176
FUT 1501-0032

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -02- 2 3
Dnr LS 2015-0176
Rokl I

Årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana

Ärendebeskrivning

Ärendet behandlar godkännande av årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 23 februari 2016
Årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Förvaltningen bildades 2014 och har under 2015 fortsatt att utveckla verksamheten. Förvaltningens uppdrag är att genomföra utbyggnaden av tunnelbanan, enligt avtal i 2013 års Stockholmsförhandling.
Förvaltningen ansvarar även för depå och anskaffning av de fordon som krävs för trafikering av de nya delarna av tunnelbanan.

Förvaltningens verksamhet finansieras av de ingående parterna och under 2015 har 707 miljoner kronor inbetalts.

Det samlade utfallet för totala investeringar och kostnader för 2015 uppgår till 656 miljoner kronor (varav 84 miljoner i kostnader) att jämföra mot budget, 587 miljoner kronor (varav 100 miljoner i kostnader).

Avvikelsen förklaras i huvudsak av högre entreprenadkostnad och mer innehåll för del av biljetthall vid Hagaplan/NKS, dock inom avtal, samt att projektering och fältarbeten har intensifierats under 2015.

Bakgrund
Stockholms läns landsting, staten, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun har i 2013 års Stockholmsförhandling kommit överens om att investera i en utbyggnad av 19 kilometer ny tunnelbana samt tio nya tunnelbanestationer. Totalt innebär överenskommelsen en samlad investering i utbyggnad av Stockholms tunnelbana på 25,7 miljarder kronor (enligt 2013 års prisnivå).

Förvaltningen har, enligt avtal i 2013 års Stockholmsförhandling, i uppdrag att genomföra utbyggnaderna av:

- tunnelbana till Nacka och söderort
- tunnelbana till Arenastaden
- tunnelbana till Barkarby.

Förvaltningen ansvarar dessutom för utbyggnad av depå och anskaffning av de fordon som krävs för trafikeringen av de nya delarna av tunnelbanan.

Förvaltningens verksamhet finansieras i sin helhet genom bidrag från landstinget, staten, Nacka kommun, Stockholms stad, Solna stad samt Järfälla kommun.

Överväganden
Förvaltningens årsbokslut 2015 är sammanställt med utgångspunkt från den verksamhet som bedrivits inom förvaltningens stab och respektive projekt.

Under 2015 har det blivit allt viktigare att klargöra och förtydliga kravområdena ekonomi, tid, innehåll samt risk och dess olika konsekvenser. För att ha en fortsatt bra framdrift i arbetet är det av stor vikt att kontinuerligt kunna identifiera och hantera olika poster och dess konsekvenser för ovan nämnda kravområden.

Förvaltningens målsättning är att parterna ska ges möjlighet att på bästa sätt fatta beslut i rätt tid för att möjliggöra den framdrift som utbyggnaden av tunnelbanan kräver inom ramen för 2013 års Stockholms-överenskommelse.

Förvaltningens kostnader (del av byggherrekostnad) uppgår 2015 till 84 miljoner kronor och matchas med motsvarande intäkt för perioden. Detta sker genom en ombokning av de bidrag som förvaltningen erhåller från parterna och som redovisas i sin helhet i balansräkningen. Totalt har parterna under 2015 inbetalt 707 miljoner kronor.

Den totala investeringsutgiften för 2015 uppgick till 572 miljoner kronor varav tunnelbana till Nacka och söderort 189 miljoner kronor, tunnelbana till Arenastaden 249 miljoner kronor, tunnelbana till Barkarby 122 miljoner kronor samt depå och fordon 12 miljoner kronor.

Med utgångspunkt i ovanstående föreslås landstingsstyrelsen godkänna årsrapport 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Mårten Frumerie
Förvaltningschef

Årsrapport 2015

Förvaltning för utbyggd tunnelbana
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

ÅRSRAPPORT 2015

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning 5
1.1 Ledningens åtgärder 6
1.2 Förväntad utveckling 2016 6

2. Styrning 7
2.1 Verksamhetens uppdrag och omfattning 7
2.2 Styrning av verksamheten 7
2.3 Uppdrag 10
2.3.1 Uppdrag givna i budget 10
2.3.2 Uppdrag givna under året 10
2.4 Efterlevnad av styrande dokument 11
2.4.1 Bolagsstyrningsrapport/styrningsrapport 11
2.4.2 Landstingets finanspolicy 12
2.4.3 Internkontroll 12

3. Mål 15
3.1 Mål och indikatorer 15
3.1.1 Ekonomi i balans 15
3.1.2 Hållbar tillväxt och utveckling 15
3.1.3 Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare 16
3.2 Lokala mål 17

4. Verksamhet 18
4.1 Genomförd verksamhet 18
4.1.1 Fattade beslut i landstingsstyrelsen 19
4.1.2 Kommande beslut i landstingsstyrelsen 19
4.2 Verksamhetsförändringar 20

5. Ekonomi 20
5.1 Resultatutveckling 21
5.1.1 Intäktsutveckling 21
5.1.2 Kostnadsutveckling 21
5.1.3 Avvikelser – årets kostnader mot årsbudget 22
5.1.4 Redovisning över samtliga specialdestinerade statsbidrag 22
5.1.5 Personal 23
5.1.6 Övriga kostnader, avskrivningar och finansnetto 24
5.2 Investeringar 24
5.2.1 Tunnelbana till Nacka och söderort 25

5.2.2 Tunnelbana till Arenastaden 27
5.2.3 Tunnelbana till Barkarby 29
5.2.4 Depå och fordon 30
5.3 Balansräkning 32
5.4 Kassaflödesanalys 33

6. Verksamhetsstöd 34
6.1 Förvaltningen som arbetsgivare 34
6.1.1 Personalpolicy 35
6.1.2 Verksamhetsförändringar och omstruktureringar 35
6.1.3 Utbildning 35
6.1.4 Chef- och ledarskap 35
6.1.5 Hälsofrämjande arbetsmiljö 36
6.1.6 Sjukfrånvaro 36
6.2 Miljö 36
6.2.1 Miljöutmaning 2016 37
6.2.2 Klimatneutrala tjänster 37
6.2.3 Ekologiska livsmedel 37
6.2.4 Ledningssystem 38
6.2.1 Hållbarhetsstyrning enligt CEEQUAL 38
6.2.2 Övrig redovisning 38
6.2.3 Kommande miljöarbete 38
6.3 Socialt ansvarstagande 39
6.3.1 Likvärdig behandling av alla invånare 39
6.3.2 Delaktighet för personer med funktionsnedsättning 39
6.4 Säkra processer 40
6.4.1 Informationssäkerhet 40
6.4.2 Säkerhet 41
6.5 Folkhälsoarbetet 42
6.6 Upphandling och inköp 43

7. Pågående rättsprocesser (tvister) 43

8. Övrigt 43

9. Nämnd-/styrelsebehandling 43

1. Sammanfattning

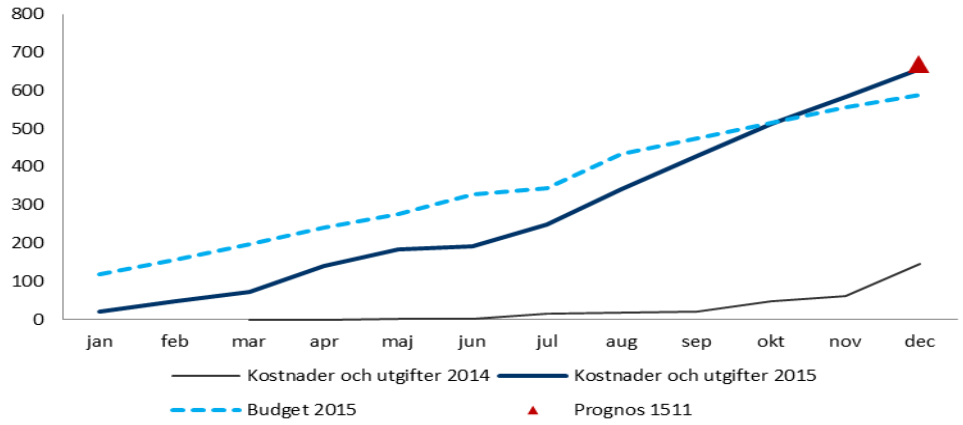
Stockholms läns landsting, staten, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun har i 2013 års Stockholmsförhandling kommit överens om att investera i en utbyggnad av 19 kilometer ny tunnelbana samt tio nya tunnelbanestationer. Totalt innebär överenskommelsen en samlad investering i utbyggnad av Stockholms tunnelbana på 25,7 miljarder kronor (enligt 2013 års prisnivå).

De tunnelbanesträckor som ska byggas ut är från Kungsträdgården till Nacka Centrum samt Sofia till Gullmarsplan/söderort, från Odenplan till Arenastaden och från Akalla till Barkarby.

Nedan visas ackumulerade utgifter och kostnader för år 2015 jämfört med prognos och budget för året. Diagrammet visar därmed både kostnader som belastar resultaträkningen och investeringar som aktiveras i balansräkningen.

Det samlade utfallet för totala investeringar och kostnader för 2015 uppgår till 656 miljoner kronor (varav 84 miljoner i kostnader) att jämföra mot budget, 587 miljoner kronor (varav 100 miljoner i kostnader).

Avvikelsen förklaras i huvudsak av högre entreprenadkostnad och mer innehåll för del av biljetthall vid Hagaplan/NKS samt att projektering och fältarbeten har intensifierats under 2015.

Under 2014 förbrukade förvaltningen totalt 147 miljoner (både investeringsutgifter och kostnader). Den totala upparbetningen per december 2015 är alltså 803 miljoner kronor att jämföra med budget 744

miljoner kronor (både kostnader och investeringsutgifter). Kostnaderna består bland annat av kostnader och utgifter för personal, ersättningar för utredning, projektering och markundersökningar, lokaler, programvaror och licenser.

Under 2015 rekryterades en ny förvaltningschef, Mårten Frumerie, som tillträdde i början av januari 2016.

1.1 Ledningens åtgärder

Under 2015 har det blivit allt viktigare att klargöra och förtydliga kravområdena ekonomi, tid, innehåll samt risk och dess olika konsekvenser. För att ha en fortsatt bra framdrift i arbetet är det av stor vikt att kontinuerligt kunna identifiera och hantera olika poster och dess konsekvenser för ovan nämnda kravområden.

Under en heldag diskuterade ledningsgruppen bästa angreppssättet för skapa ett samlat övergripande strategiskt arbetssätt kring kravområdena ekonomi, tid, innehåll samt risk. Som en följd har förvaltningen under hösten arbetat intensivt med en generell processhantering av kravområdena samt risk. För mer information om processerna se avsnitt Styrande dokument.

Målet med processerna är att arbetet ska leda till att förvaltningen tar fram tydliga och enhetliga beslutsunderlag som kan presenteras för parterna.

Parterna har sedan ett gemensamt ansvar att göra bedömningar och fatta beslut inom ramen för 2013 års Stockholms överenskommelse. Förvaltningens målsättning är att parterna ska ges möjlighet att på bästa sätt fatta dessa beslut i rätt tid för att möjliggöra den framdrift som utbyggnaden av tunnelbanan kräver.

I inledningen av 2016 kommer den fortsatta implementeringen av processerna och dess leveranser att ske enligt plan.

1.2 Förväntad utveckling 2016

Under 2016 fortsätter arbetet med planläggning och projektering av utbyggnaderna. Samtidigt förbereds byggskedet genom produktions-planering och förberedelser för upphandling av entreprenader.

Samråd med invånarna i Stockholmsregionen och olika organisationer är fortsatt mycket viktigt. Kommunikationen inriktas successivt mer på att hantera byggskedet.

Planläggningen av projekten fortsätter genom att järnvägsplaner för samtliga tre tunnelbaneprojekt ställs ut för allmänhetens granskning. Processen för miljöprövning går vidare med inlämning av ansökan om miljötillstånd till Mark- och miljödomstolen för Tunnelbana till Arenastaden och Tunnelbana till Nacka och söderort.

Lokaliseringsutredningen för depå förväntas att tas upp för beslut i landstingsstyrelsen i början av året. En förstudie för fordon färdigställs under första halvåret 2016.

Under 2016 kommer ett stort fokus att ligga på den fortsatta implementeringen av det övergripande strategiska arbetesättet kring ekonomi, tid, innehåll samt risk. I ett första skede kommer arbetssättet att förankras med styrelsen och därefter vidtar implementering av arbetsättet inom förvaltningen, med de projekterande konsulterna samt i samverkan med parterna.

Övergripande risker beskrivs i 2016 års internkontrollplan vilken regelbundet kommer att behandlas vid ledningsgruppsmöten samt projektuppföljnings- och analysmöten med projekten. En risksamordningsgrupp är även tillsatt.

2. Styrning

2.1 Verksamhetens uppdrag och omfattning

Den 11 november 2013 undertecknades 2013 års Stockholms-överenskommelse, av regeringens förhandlare och Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun. Överenskommelsen innebär att Stockholms tunnelbana byggs ut till Nacka, Arenastaden och Barkarby. Nackagrenen byggs ut till Gullmarsplan och kopplas samman med Hagsätralinjen, vilket skapar ökad kapacitet för den befintliga tunnelbanan genom centrala Stockholm. Utbyggnaden innebär att tio nya stationer byggs vilket skapar förutsättningar för nya bostäder och ger en ökad tillgänglighet för boende och verksamma i Stockholmsregionen.

Förvaltningens uppdrag är att verkställa utbyggnaden av tunnelbanan. Upphandling och utbyggnaden av tunnelbanan startar etappvis från 2016 och sista etappen förväntas färdigställas cirka år 2025.

2.2 Styrning av verksamheten

Organisation

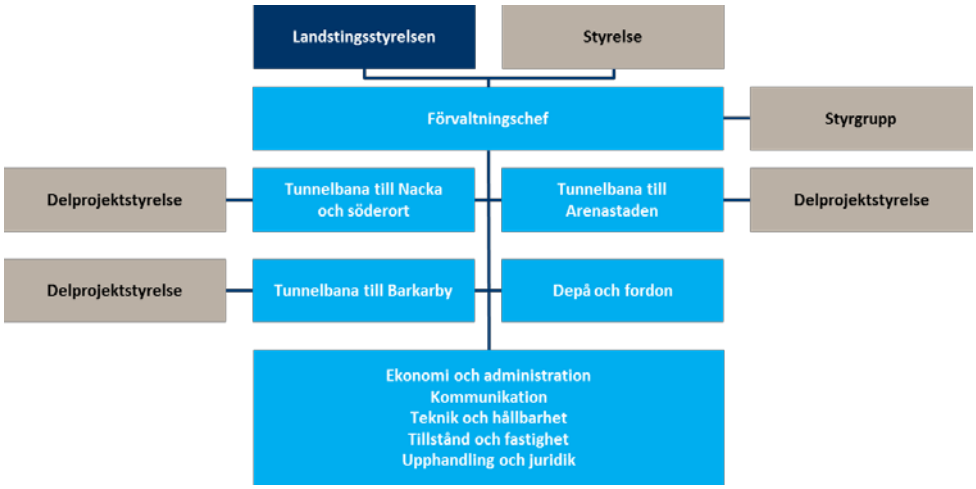
Förvaltning för utbyggd tunnelbana rapporterar till landstingsstyrelsen och till den partsammansatta styrelsen enligt 2013 års Stockholms-

överenskommelse. Styrelsen består av tjänstemän som representerar samtliga parter i överenskommelsen och ansvarar för principiella frågor med överblick över de olika projekten. Syftet är att följa framdriften avseende både bostadsbyggandet och tunnelbaneutbyggnaden inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling.

En partsammansatt styrgrupp för genomförandet av tunnelbane-utbyggnaden har tillsatts som stöd för arbetet. Landstinget leder styrgruppen, kommunerna och staten ingår med tjänstemanna-representanter.

Förvaltningen är organiserad utifrån de fyra projekten, Tunnelbana till Nacka och söderort, Tunnelbana till Arenastaden, Tunnelbana till Barkarby samt Depå och fordon. Vidare finns fem stödjande och styrande funktioner av administrativ och teknisk karaktär. Dessa är Ekonomi och administration, Kommunikation, Teknik och hållbarhet, Tillstånd och fastighet samt Upphandling och juridik.

De fyra projekten leds av projektchefer och de stödjande funktionerna av verksamhetsansvariga chefer. Förvaltningen leds av en förvaltningschef. Organisationen för förvaltningen ser ut enligt nedan:

Projektcheferna ansvarar för att respektive projekt når sina mål inom ramen för Stockholmsöverenskommelsen och budget. Verksamhetsansvarig chef från stödfunktion ansvarar för att ge ett kostnadseffektivt stöd till projekt- och förvaltningsledning samt förvaltningschef.

Respektive projekt har en delprojektstyrelse som leds av förvaltning för utbyggd tunnelbana med representanter från kommunerna. Staten medverkar vid behov. Depå och fordon finansieras i sin helhet av landstinget och har därmed ingen partssammansatt delprojektstyrelse. Som

stöd i projektets arbete finns dock en styrgrupp bestående av delar av förvaltningens ledningsgrupp och representanter från trafikförvaltningen.

För att genomföra uppdraget har förvaltningschefen en ledningsgrupp som stöd i de löpande besluten, verksamhetsutvecklingen och den strategiska styrningen. I ledningsgruppen ingår samtliga chefer inom förvaltningen. Chefen för Tillstånd och fastighet är även biträdande förvaltningschef.

Förvaltningens arbete övergår successivt från planering och projektering till genomförande. Det ställer nya krav på organisationen och förvaltningens ledningsgrupp arbetar med organisation och bemanning för genomförande-skedet. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att tydliggöra framtida behov och utarbeta en gemensam strategi för att hantera detta. En målsättning är att där det är möjligt kunna samutnyttja resurser mellan delprojekten.

Styrande dokument

Den övergripande styrningen av förvaltningen sker med utgångspunkt i beslutad överenskommelse inom ramen för 2013 års Stockholms-förhandling och genom avtal mellan parterna. I avtalet mellan parterna styrs bland annat tidplan, omfattning och finansiering av utbyggnaden.

Landstingets styrning av förvaltningen sker genom styrdokument såsom mål, budget, värdegrund, direktiv, policyer samt landstingets investerings-strategi (gäller enbart investeringsobjekten Depå och Fordon). Inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling utarbetas nu genomförandeavtal med parterna för tunnelbaneutbyggnaden till Arenastaden, Barkarby och Nacka och söderort.

Under hösten har processbeskrivningar för ekonomi, tid, innehåll och risk tagits fram för att ge korrekta kontinuerliga kostnadsuppskattningar i relation till förvaltningens andra kravområden. Processerna tydliggör ansvarsfördelning, leveranskrav, förändringshantering samt återrapportering till styrelse och delprojektstyrelser.

Process för framtagande av kalkyler

Arbetet med produktionskalkyler är av central betydelse då de utgör en del av underlaget för strategiska beslut, val av tekniska lösningar och tillsammans med successiva kalkyler utgör underlag för beslut om eventuella åtgärder för att nå uppställda mål. Genom en väl genomförd kalkylprocess säkerställs att förvaltningschef har rätt underlag för att leda och styra förvaltningens projekt.

Process för successiva kalkylmetoden
Som ett led i förvaltningens kostnadsstyrning används den så kallade successiva kalkylmetoden för att göra osäkerhetsanalyser. Den process som nu implementeras ger styrelse och delprojektstyrelser kontinuerlig möjlighet att följa utvecklingen och delta samt att vidta åtgärder och fatta de beslut som krävs av respektive part för att få en kostnadseffektiv anläggning.

Process för tidplanering
Arbetet med tidplaner är av central betydelse för att fatta rätt beslut och vidta åtgärder i projekten vid en given tidpunkt. Med en genomtänkt tidplaneprocess säkerställs att effekterna av samtliga kravområden beaktas. Detta ger styrelsen och delprojektstyrelser möjlighet att kontinuerligt följa och delta i utvecklingen samt vidta de åtgärder eller beslut som krävs från respektive parts sida.

Process för övergripande riskhantering
Systematisk riskhantering är av stor vikt under utbyggnadens framdrift. Målet med processen är att koppla ihop arbetet med de övergripande kravområdena och kontinuerligt identifiera vilka åtgärder som krävs för att uppfylla de krav som ställs. Det är därför av stor vikt att det finns en tydlig och gemensam bild avseende förvaltningens riskarbete på en övergripande nivå.
Processen syftar till att tydliggöra ansvar och säkerställa att det övergripande kontinuerliga riskarbetet hanteras korrekt inom förvaltningen och rapporteras till berörda parter internt och externt.
Processen möjliggör även för styrelse och delprojektstyrelser att kontinuerlig följa utvecklingen, delta i utvecklingen samt vidta de åtgärder eller beslut som krävs från respektive parts sida.

2.3 Uppdrag

2.3.1 Uppdrag givna i budget
Förvaltningen har inga uppdrag givna i budget.

2.3.2 Uppdrag givna under året
I samband med att landstingets investeringsstrategi reviderades och beslutades, LF 2015-03-17, LS 1308-1033/1407-0854 uppdrogs landstingets nämnder och styrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin.

Av förvaltningens fem investeringsobjekt är det enbart objekten Depå respektive Fordon som berörs av den beslutade och reviderade investeringsstrategin. I nuläget har utredningsbeslut fattats för de båda

objekten. Arbetet med investeringsobjekten följer investeringsstrategin och en kontinuerlig avstämning sker med SLL Styrning och ekonomi inför nästa beslutssteg. Dessa båda investeringsobjekt ligger nära de linjeuppdrag som trafikförvaltningen har för kollektivtrafik och fokus har därmed varit att tydliggöra hur denna samverkan ska kunna ske på bästa sätt inom ramen för befintlig investeringsstrategi.

Förutom de vanliga kraven som ställs inom ramen för investeringsstrategin har förvaltningen i samarbete med trafikförvaltningen utarbetat rutiner för ekonomihantering som bland annat hanterar köp av tjänster och rutiner för gränsdragning mellan förvaltningarna i olika frågeställningar som rör objekten. Detta arbete kommer att fortlöpa.

I samband med beslut om budget 2015 beslöt landstingsfullmäktige att:

”uppdra åt trafiknämnden att, i samråd med landstingsstyrelsen, utreda tillkommande investeringsbehov för befintlig tunnelbana, bytespunkter samt angränsande anläggningar med anledning av beslutad överenskommelse om utbyggnad av tunnelbana i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling”

Uppdraget drivs av trafiknämnden. Utredningarna ska genomföras i samråd med landstingsstyrelsen vilket i realiteten blir förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Detta uppdrag ingår som en del i trafikförvaltningens operativa verksamhet. En kontinuerlig samverkan sker mellan de båda förvaltningarna. Återrapportering avseende investeringsbehov och samråd kommer att ske i samband med den årliga budgetprocessen samt vid årsbokslut för trafikförvaltningen fortsättningsvis.

Med utgångspunkt i ovanstående är ärendet, LS 2015-0100 sedan tidigare lagt till handlingarna.

2.4 Efterlevnad av styrande dokument

2.4.1 Bolagsstyrningsrapport/styrningsrapport

Förvaltningen har bilagt en styrningsrapport till årsrapporten.

Förvaltningen följer reglemente för landstingsstyrelse och nämnder. Enligt 13 § ansvarar landstingsstyrelsen för genomförandet av utbyggnaden av tunnelbanan samt övriga åtgärder som beslutas om inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling. Verksamheten har bedrivits i enlighet med reglementet.

Enligt Miljöutmaning 2016 ska alla landstingets verksamheter ha miljöledningssystem som är certifierade enligt ISO 14001. Arbetet med att införa ett miljöledningssystem inom förvaltningen enligt ISO 14001 pågår. Planen är att förvaltningen ska vara ISO 14001-certifierad tills slutet av februari 2016.

Varje nämnd och styrelse är inom sitt verksamhetsområde ytterst ansvarig för planering och organisering av krisberedskap. De ska därför utarbeta och anta lokala planer enligt direktiv och inriktning i krisberedskapsplan för Stockholms läns landsting samt ansvara för att utbildning och övning genomförs enligt fastställd utbildningsplan. Förvaltningen har en fastställd krisberedskapsplan med en tillhörande kriskommunikationsplan. Förvaltningen kommer under 2016 att genomföra utbildning, ta fram larmkort samt implementera planen till fullo. Arbetet med förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys har påbörjats och kommer att färdigställas under 2016. Risk- och sårbarhetsanalys för den färdiga anläggningen (tunnelbanan) har prioriterats och färdigställs under våren 2016.

Avseende informationsförvaltning så har förvaltningen under 2015 följt de generella bevarande- och gallringsplanerna. I början av 2016 kommer en specifik bevarande- och gallringsplan för förvaltningen att tas fram i samarbete med LSF kansli.
En arkivredogörare har utsetts inom förvaltningen och även kontaktpersoner för arkivfrågor inom respektive projekt och funktion har utsetts. Policyer och styrdokument har i tillämpliga delar följts i övrigt.

2.4.2 Landstingets finanspolicy

Förvaltningen följer finanspolicyn. Under 2015 har ingen betydande förskottsbetalning eller valutaexponering skett.

2.4.3 Internkontroll

Internkontroll, enligt landstingets policy för internkontroll, omfattar en struktur av policyer, processer, rutiner och organisation. Den interna kontrollen inom förvaltningen ska bygga på en helhetssyn avseende landstingets verksamhet och mål. Detta innebär att den interna kontrollen ska omfatta mål, strategier, styrning samt uppföljning. Inom dessa områden ska det finnas inbyggda kontroll- och uppföljningssystem som säkrar en effektiv förvaltning och förebygger allvarliga fel eller förluster.

Ett målarbete har genomförts för att ta fram förvaltningens mål för 2015. Målarbetet har utvecklats ytterligare inför 2016 års målarbete.

En processbeskrivning kring styrande dokument har tagits fram. Processen ska genom att reglera hanteringen av framtagande och fastställande av styrande dokument medföra att rätt dokument tas fram och att de fastställs

och förankras på rätt nivå i organisationen. Förvaltningens dokumentkarta beskriver strukturen för styrande dokument och är dokumenterad i den strategiska planen. I kartan beskrivs de fyra nivåer efter vilka de styrande dokumenten är indelad. Nivåerna är i enlighet med landstingets struktur för styrande dokument.

Förvaltningen har tagit fram riktlinjer för intern styrning och kontroll som ett stöd för att upprätthålla en god internkontroll vilka beslutades av landstingsstyrelsen i samband med budget 2015.

Under 2015 har ett omfattande arbete lagts ned på att ta fram process-beskrivningar, rutiner samt en projekthandbok. Projekthandboken fungerar som en sammanhållande handling för de styrande dokumenten inom förvaltningens projektverksamhet och ska i första hand stärka informationsflödet kring viktiga områden gentemot de projekterande konsulterna som arbetar på uppdrag av projekten. I projekthandboken återfinns bland annat avsnitt kring förvaltningens detaljerade risk-hanteringsrutin, detta för att underlätta och kvalitetssäkra riskarbetet samt bidra till ett enhetligt arbetssätt.

Under hösten 2015 har ett omfattande arbetet genomförts för att systematisera arbetet kring ekonomi, tid och risk. Under början av 2016 kommer förvaltningen att tillsammans med parterna att fortsätta implementera dessa arbetssätt i organisationen
Under 2015 har det genomförts regelbundna analys- och projekt-uppföljningsmöten med fokus på ekonomi, tid, innehåll och risk.

Övergripande risker beskrivs i 2015 års internkontrollplan. Aktuella risker har löpande behandlats vid ledningsgruppsmöten samt projekt-uppföljnings- och analysmöten med projekten. Förvaltningens risksamordnare stödjer och följer löpande upp att projekten arbetar i enlighet med förvaltningens process för övergripande riskhantering. Detta arbete är direktkopplat med arbetet med förvaltningens interna kontroll-plan.

Förvaltningen har upprättat ett system för hantering av avvikelser och förbättringsförslag rörande förvaltningens arbete. Detta beskrivs i processbeskrivningen ”Hantera avvikelser och förbättringsförslag”. Systemet är upplagt på projektplatsen Webforum så att alla medarbetare och anlitade projektörer (generalkonsulter) ska kunna anmäla avvikelser och lämna förbättringsförslag. För närvarande pågår en implementering och test av systemet som kommer att utvärderas under kvartal två 2016.

I förvaltningens internkontrollplan för 2015 finns 21 riskområden som kopplar till förvaltningens strategiska områden i den strategiska planen.

Uppföljningen av åtgärder kategoriseras i grönt, gult eller rött beroende på i vilken mån åtgärderna är genomförda. Ingen åtgärdsstatus är röd. Nio är gröna och tolv är gula. Riskerna hanteras bland annat genom att förvaltningens risksamordnare har kontinuerliga avstämningar med respektive funktion och projekt.

3. Mål

Med utgångspunkt från Stockholms läns landstings mål är nedanstående mål och indikatorer tillämpbara på förvaltningen.

Förvaltningen arbetar med lokala mål som återfinns i en målkarta med vision, övergripande mål och mål för året. Arbetet med målkartan har utvecklats ytterligare inför 2016 då denna kommer att följas upp mer frekvent.

3.1 Mål och indikatorer

3.1.1 Ekonomi i balans

Mål och indikator	Utfall 2015	Mål 2015	Utfall 2014	Vem
EKONOMI I BALANS				
Finansiell stabilitet				
Resultat: Ett positivt resultat enligt balanskravet [1)]	0 mkr	0 mkr	0 mkr	Alla

[1)] För förvaltningar/bolag avses att det av fullmäktige beslutade resultatkravet uppnås.

Resultatet visar ett nollresultat genom att förvaltningens kostnader täcks av inbetalningar från parterna i överenskommelsen. Detta medför att förvaltningen årligen kommer att redovisa ett nollresultat.

3.1.2 Hållbar tillväxt och utveckling

Mål och indikator	Utfall 2015	Mål 2015	Utfall 2014	Vem
HÅLLBAR TILLVÄXT OCH UTVECKLING				
Effektivt miljöarbete				
Andel ekologiska livsmedel (avser kaffe och frukt)	100 %	100 %	100 %	Alla

Förvaltningens miljöarbete styrs av landstingets miljöpolitiska program, Miljöutmaning 2016, som består av framtidsvision, miljöpolicy och mål.

Utbyggnad av tunnelbanan är en viktig del i att energieffektivisera persontransporter inom regionen. Genom planeringen av tunnelbanans stationer och uppgångar arbetar förvaltningen med att tillgängliggöra

kollektivtrafik för fler och särskilt i områden där kommunerna satsar på nya bostäder.

För att utveckla tunnelbaneutbyggnaden mot de hållbarhetsmål som anges i det regionala trafikförsörjningsprogrammet och ”Miljöutmaning 2016” har förvaltningen tagit fram en strategi för hållbar utveckling. Strategin omfattar aspekterna miljö och hälsa, energi och resursanvändning samt socialt ansvar och beskriver övergripande principer för arbetet med att utveckla tunnelbaneutbyggnaden på ett hållbart sätt.

Under 2015 har förvaltningen påbörjat arbetet att miljöcertifiera verksamheten enligt ISO 14001. Planen är att förvaltningen ska vara ISO 14001-certifierad tills slutet av februari.

3.1.3 Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

Mål och indikator	Utfall 2015	Mål 2015	Utfall 2014	Vem
ATTRAKTIV OCH KONKURRENSKRAFTIG ARBETSGIVARE				
Stolta medarbetare				
AKA-index: Uppföljning av landstingets personalpolicy i medarbetarenkäten som består av aktivt ansvarstagande, kund- och resultatfokus, förändring och utveckling, jämlikhetsindex, hälso- och stressindex samt motivationsindex. Skala 1–100.	82	≥ 77	Inget utfall	LSF
Chef- och ledarskap				
Ledningsindex: Ledningsindex på en landstingsövergripande nivå från medarbetarenkäten. Skala 1–100.	84	≥ 74	Inget utfall	LSF

År 2015 är första året som medarbetarenkät genomförts inom förvaltningen. Resultatet är som synes mycket högt och återfinns i tabellen ovan. Med utgångspunkt i landstingets anvisningar som ges med koppling till medarbetarenkäten arbetar förvaltningen nu med implementeringen av handlingsplaner kopplade till resultatet i undersökningen.

3.2 Lokala mål

Förvaltningens huvudmål är att genomföra utbyggnad av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse. Arbetet med utbyggnaden kommer att ske i ett nära samarbete och med en hög grad av samverkan med såväl parterna i avtalet som med landstingets trafikförvaltning.

Förvaltningens verksamhet har inte en löpande karaktär utan avser en verksamhet som utgår från uppdraget att bygga tunnelbana, detta medför att verksamheten under de första åren är i ett planeringsskede. Under denna period skapas förutsättningar för att landstinget i framtiden ska uppnå de nu beslutade övergripande målen såsom till exempel attraktiv kollektivtrafik, hållbar tillväxt och utveckling. Dessa övergripande mål är dock i dagsläget inte möjliga att bryta ned till egna verksamhetsnära mätetal utan kommer att kunna följas när anläggningen är tagen i drift. Förvaltningen beaktar dock dessa mål, när utredningar genomförs, alternativt diskuteras och beslut fattas, för att möjliggöra måluppfyllelsen vid framtida drift.

I samband med att förvaltningens verksamhet övergår i ett byggskede kommer dock fler av landstingets övergripande mål och indikatorer att kunna brytas ned till lokala mål och mätetal. Detta avser till exempel miljöfrågor såsom buller.

Förvaltningen arbetar med lokala mål som återfinns i en målkarta som innehåller bland annat vision och mål. Inför 2016 har arbetet med målarbetet utvecklats ytterligare och kommer att följas upp mer frekvent.

I målkartan återfinns fem perspektiv med mål för respektive perspektiv; Verksamhet, Kund, Process, Medarbetare och Ekonomi.

För 2015 har förvaltningen totalt 40 stycken uppsatta mål i målkartan. Uppföljningen visar på en relativt god måluppfyllnad. Förvaltningen uppfyller totalt 25 av målen medan sju stycken kan betecknas som delvis uppfyllda. För de åtta mål som inte är uppfyllda är den vanligaste orsaken en förskjutning av uppfyllandet, då det i ett tidigt skede har varit svårt att veta när i tiden målet kan komma att uppfyllas. Se vidare bilaga Uppföljning av målkarta.

4. Verksamhet

Förvaltningens verksamhet har sin utgångspunkt i beslutad överenskommelse inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling. Slutmålet för förvaltningen är färdigställda, driftsatta anläggningar som lämnas över till trafikförvaltningen för fortsatt drift. Innan det är möjligt att upphandla entreprenörer och påbörja byggnation krävs ett antal olika aktiviteter och beslut. Förvaltningen grupperar dessa i tre huvudsakliga områden/processer:

- Planläggning för järnvägsplan och detaljplaner
- Miljöprövning
- Projektering av system- och bygghandlingar

Förvaltning för utbyggd tunnelbana har beslutat att tunnelbanan ska planläggas med stöd av järnvägsplanen. Det innebär en planläggning med utgångspunkt i lag om byggande av järnväg. Det krävs även att berörda kommuner ändrar befintliga eller tar fram nya detaljplaner. Järnvägsplanen är en rättsverkande plan som reglerar lokalisering och utformning. Med stöd av järnvägsplanen löses även markåtkomstfrågor.

Processen fram till en laga kraftvunnen järnvägsplan innebär bland annat att samråd ska genomföras med kommuner, länsstyrelsen, organisationer och enskilda som särskilt berörs. Eftersom projekten, enligt beslut av länsstyrelsen, kan antas medföra en betydande miljöpåverkan genomförs samråd med en utökad krets.

En viktig del av verksamhetens arbete är att styra mot kravområdena ekonomi, tid, innehåll samt arbeta med riskhantering. Under 2015 har förvaltningen arbetat intensivt, och kommer så att fortsätta under 2016, med ett övergripande strategiskt arbetssätt för dessa områden.

4.1 Genomförd verksamhet

Fokus under året har varit lokaliseringsutredningar och samråd. Lokaliseringsutredningen Sofia-Gullmarsplan/söderort färdigställdes och kungjordes i maj. Efter kungörelsen hölls ett extra samråd inför landstingsstyrelsens beslut i oktober.

Lokaliseringsutredningen Odenplan-Arenastaden färdigställdes under hösten och behandlades i landstingsstyrelsen i december. Samråd utifrån den beslutade lokaliseringsutredningen hölls i december.

Samråd gällande depålokalisering hölls under augusti. Förstudien färdigställdes under hösten och planeras att tas upp i landstingsstyrelsen i början av 2016.

Även andra utredningsarbeten har under 2015 börjat ge resultat såsom utredning om typstation och normalsektion. Arbetet med typstation färdigställdes i en första version under våren 2015. Efter bland annat en second opinion-analys inom landstinget har typstationen vidareutvecklats för att säkerställa att de föreslagna lösningarna är kostnadseffektiva. Den reviderade typstationen innebär bland annat mindre volymer utsprängt berg och en optimerad placering av installationer.

4.1.1 Fattade beslut i landstingsstyrelsen

Under 2015 har följande beslut med bäring på förvaltning för utbyggd tunnelbana fattats av landstingsstyrelsen:

- Årsrapport 2014 för förvaltning för utbyggd tunnelbana, LS 2015-0148/FUT1501-0029
- Slutlig budget 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana, LS 2015-0147/FUT 1501-0002
- Riktlinjer Intern styrning och kontroll, förvaltning för utbyggd tunnelbana, LS 2015-0147/FUT 1501-0020
- Internkontrollplan 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana, LS 2015-0147/FUT 1501-0021.
- Lokaliseringsutredning för Tunnelbana till Barkarby, LS 2015-0142/FUT1501-0024
- Tilläggsavtal nr 34, ÄF 44 – försvarsarbeten tunnelbana, LS 2015-0333/FUT 1502-0036
- Lokaliseringsutredning för tunnelbana Sofia-Gullmarsplan/söderort LS 2015-0140, FUT 1501-0022.
- Lokaliseringsutredning för tunnelbana till Arenastaden via Hagastaden FUT 1501-0023.
- Godkännande att befintligt signalsäkerhetssystem används för utbyggd tunnelbana Blå respektive Gul linje, LS 2015-0039
- Övriga beslut rör enbart den interna rapporteringen till landstinget.

4.1.2 Kommande beslut i landstingsstyrelsen

Under 2016 kommer följande frågor beredas för beslut i landstings-styrelsen:

- Inriktningsbeslut för investeringsobjekt Depå, lokaliseringsutredning är färdigställd, beslut planeras i landstingsstyrelsen i februari 2016.
- Anskaffningsbeslut signalsystem Gula linjen.

- Genomförandebeslut Depå.
- Genomförandeavtal för tunnelbana till Arenastaden via Hagastaden.
- Genomförandeavtal för tunnelbana till Järfälla/Barkarby.
- Genomförandeavtal för tunnelbana till Nacka och söderort.
- Anskaffningsbeslut avseende förberedande entreprenader i projekten Tunnelbana till Arenastaden och Tunnelbana till Barkarby.

4.2 Verksamhetsförändringar

Inga verksamhetsförändringar är genomförda.

5. Ekonomi

Förvaltningen bedriver inte trafik eller har annan verksamhet som är intäktsbringande. Resultatet i resultaträkningen visar ett nollresultat eftersom förvaltningens kostnader matchas med motsvarande intäkt för perioden. Detta sker genom en justering av de bidrag som förvaltningen erhåller från parterna i Stockholmsförhandlingen. Bidragen redovisas som långfristig skuld i balansräkningen.

Under år 2015 har förvaltningen totalt fakturerat 707 miljoner kronor (2013 års prisnivå). Fakturering har under 2015 skett till staten (Trafikverket) med 133 miljoner kronor, till Stockholms stad med 354 miljoner kronor samt till Stockholms läns landsting med 220 miljoner kronor. Faktureringen till Stockholms läns landsting innehåller dels en förskottering för statens räkning om 38 miljoner kronor och dels fakturering av dess eget investeringsobjekt Depå och Fordon om 19 miljoner kronor.

Den ackumulerade faktureringen från landstinget till parterna uppgår per augusti till 1 154 miljoner kronor. Av dessa utgör 2,1 miljoner kronor kompensation för prisnivåförändring jämfört med januari 2013.

Förvaltningens kostnader uppgår till 84 miljoner kronor varav merparten avser kostnader för inhyrd personal samt personalkostnader. Till detta kommer utgifter som redovisas under 5.2 investeringar.

5.1 Resultatutveckling

Resultaträkning Mkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvik Utf-Bu	Boksl 2014	Förändr %
Erhållna bidrag externt	64	69	-5	19	237%
Erhållna bidrag internt	20	31	-11	11	84%
Övriga intäkter	-	-	-	-	-
Verksamhetens intäkter	**84**	**100**	**-16**	**30**	**181%**
Personalkostnader	-14	-20	5	-6	133%
Hyreskostnader	-4	-4	0	-3	42%
Inhyrd personal	-52	-63	11	-14	266%
Konsultkostnader	-5	-8	3	-4	28%
Övriga kostnader	-8	-5	-3	-2	249%
Verksamhetens kostnader	**-84**	**-100**	**16**	**-30**	**181%**
Avskrivningar	-	-	-	-	-
Finansnetto	-	-	-	-	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.1.1 Intäktsutveckling

Hela förvaltningens verksamhet bekostas genom en partsgemensam finansiering. Parternas bidrag redovisas i sin helhet via balansräkningen och bokas upp månadsvis för att täcka förvaltningens kostnader. Intäktsutvecklingen följer därmed kostnadsutvecklingen.

5.1.2 Kostnadsutveckling

Förvaltningens kostnader avser huvudsakligen ett långsiktigt investeringsprojekt som pågår fram till år 2025. Investeringsutgifterna redovisas i sin helhet i balansräkningen på raden pågående arbeten.

I resultaträkningen redovisas enbart kostnader som uppkommer inom förvaltningens stab eller kostnader som inte är direkt hänförliga till respektive investeringsobjekt.

Den stora ökningen av kostnadsmassan förklaras av att år 2014 var ett uppbyggnadsår för förvaltningen som startades först i mars 2014.

5.1.3 Avvikelser – årets kostnader mot årsbudget

Orsak, Mkr	Kostnad Avvikelse Utf-Bu 2015
Inhyrd Personal (specialister)	*11,4*
Personalkostnader	*5,4*
Övriga konsulter	*2,6*
Övriga kostnader	*-3,4*
Summa avvikelse	**16,1**

Den största kostnadsavvikelsen avser inhyrd personal samt personalkostnader. Inhyrd personal består främst av specialister och sakkunniga inom områdena Teknik och hållbarhet samt Tillstånd och fastighet. Utfallet är lägre än budget vilket beror på färre antal inhyrda personer än antaganden i budget. Avvikelsen avseende personalkostnader beror främst på senareläggning av rekryteringar. Förvaltningen har även anlitat färre juridiska konsulter än budgeterat.

5.1.4 Redovisning över samtliga specialdestinerade statsbidrag

Bidragsgivare, Mkr Statsbidrag	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvik AC-BU	Bokslut 2014
Trafikverket	16	19	-3	-
Totalt specialdestinerade statsbidrag	**16**	**19**	**-3**	**0**

Då Trafikverket är en part i Stockholmsförhandlingen är detta den del av Trafikverkets bidrag som har intäktsförts under året.
Ovan redovisade statsbidrag avser inte Landstingets förskottering för statens del och inte heller kommunernas inbetalningar.

5.1.5 Personal

Bemanningskostnader Mkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvik Utf-Bu	Bokslut 2014	Föränd %
Summa personalkostnader	**-13**	**-19**	**6**	**-6**	*116,7 %*
varav förändring sem- och löneskuld	*0*	*0*	*0*	*-1*	*-100,0 %*
varav lönekostnad	*-9*	*-13*	*4*	*-5*	*80,0 %*
varav sociala avgifter	*-4*	*-6*	*2*	*0*	*100,0 %*
Inhyrd personal	***-52***	***-63***	**11**	**-14**	*271,4 %*
varav övrig personal	*-52*	*-63*	*11*	*-14*	*271,4 %*
Summa bemanningskostnad	**-65**	**-82**	**17**	**-20**	**225,0 %**

Förvaltningen bemannas genom en kombination av anställningar och inhyrd personal. Förvaltningens mål är att nyckelpersoner på staben samt projektledningar i möjligaste mån ska bemannas genom anställning inom Stockholms läns landsting. För närvarande har förvaltningen 23 medarbetare anställda.

Utöver anställd personal har totalt 85 konsulter upphandlats på hel- och deltid. Flertalet av dem är tekniska specialister och är svåra att tillsätta genom anställning utan istället anlitas inhyrd personal. En tunnelbane-utbyggnad kräver många särskilda kompetenser som inte finns tillgängliga för anställning på arbetsmarknaden. För många av kompetensområdena är dessutom tidsperioden för uppgifterna begränsade till olika skeden. Båda dessa faktorer är motiv till att använda inhyrd personal istället för att anställa.

Den inhyrda personalen består i huvudsak av specialister och sakkunniga inom områdena Teknik och hållbarhet samt Tillstånd och fastighet. Utfallet är lägre än budget för 2015 vilket beror på färre antal inhyrda personer än antaganden i budget.

För att klara uppdraget kompetens- och resursmässigt sker också ett utbyte av tjänster mellan förvaltningen för utbyggd tunnelbana och trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting. Köp av dessa interna tjänster regleras och planeras genom upprättande av ATR:er (en beskrivning av **a**rbetets omfattning, **t**idsåtgång och vilken typ av **r**esurs som ska användas).

Utveckling helårsarbeten samt verksamhetsförändringars effekt

Personalvolym/helårsarbete Antal	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvik AC-BU	Bokslut 2014	Föränd %	LF/LS/HSN beslut (Ja/Nej)
Helårsarbeten exkl. extratid (personalvolym)	**21**	**23**	**-2**	**12**	*75,0 %*	
Utökning av antal anställda under året	9		*9*			
Totalt förändring	**9**			**0**		

Förvaltningen har för närvarande 23 anställda. Helårsarbeten ovan avser ett snitt över året.

5.1.6 Övriga kostnader, avskrivningar och finansnetto

Övriga kostnader består till största del av IT-kostnader samt kostnader för information och PR. Avvikelsen mot budget om 3 miljoner kronor hänför till licenser för IT-program samt kommunikationskostnader.

5.2 Investeringar

Investeringar Mkr	Bokslut 2015	Status*	Budget LF 2015	Avvik AC-BU
Tunnelbana till Nacka och söderort	189	*pågår*	151	38
Tunnelbana till Arenastaden	249	*pågår*	243	6
Tunnelbana till Barkarby	122	*pågår*	74	48
Depå	12	*utredning*	17	-5
Fordon	0	*utredning*	2	-2
Totalt investeringar	**572**		**487**	**85**

**) Välj mellan status bereds för beslut, utredning, planering, driftstart eller pågår*

Förvaltningens arbete har under året fokuserats på planering och projektering, samråd och underlag för tillståndsansökningar samt förberedelser för kommande upphandlingar och byggstarter.

De totala kostnaderna och utgifterna för utbyggnad av tunnelbanan inklusive depå och fordon uppgår till 25,7 miljarder kronor (prisnivå januari 2013) fördelat på perioden 2014-2025.

Den största delen av förvaltningens omsättning består av investeringsutgifter. Dessa investeringsutgifter är respektive projektchef ansvarig för. För ytterligare beskrivning av hur utgifterna används se vidare under respektive projektavsnitt. Till detta tillkommer kostnader som redovisas i resultaträkningen.

Under 2015 förbrukades totalt 572 miljoner kronor i investeringsutgifter, jämfört med en investeringsbudget på 487 miljoner kronor. Då förvaltningen under 2014 förbrukade 117 miljoner kronor i investeringsutgifter är den totala upparbetningen avseende investeringsutgifter, till och med december 2015, 689 miljoner kronor.

5.2.1 Tunnelbana till Nacka och söderort

Projekt Tunnelbana till Nacka och söderort innebär en förlängning av Blå linje söderut från Kungsträdgården till Nacka centrum med fyra mellanliggande stationer. I projektet ingår också en avgrening via Gullmarsplan mot befintlig grön linje mot Hagsätra med en ny station i Slakthusområdet.

Ekonomi
De totala projektmedlen för Tunnelbana till Nacka och söderort uppgår till 12,5 miljarder kronor (prisnivå januari 2013) fördelat på perioden 2014-2025, varav cirka 0,6 miljarder kronor avser gemensamma kostnader för förvaltningen. I de gemensamma kostnaderna ingår exempelvis tekniska specialister, kommunikation, juridik och ekonomistyrning.

För år 2015 har 151 miljoner kronor budgeterats för investeringsutgifter. Investeringsutfallet för 2015 uppgick till 189 miljoner kronor varav 2 miljoner kronor avser projektledning, 6 miljoner kronor planläggning samt 181 miljoner kronor projektering. Anledningen till avvikelsen är framför allt ökad omfattning av projekteringsarbeten samt fältarbeten under perioden.

Projektering
Arbete pågår med att ta fram en systemhandling, järnvägsplan och underlag för miljökonsekvensbeskrivning inklusive placering av stationsuppgångar med tillhörande entréer. Systemhandlingen kommer att ge underlag för kommunernas detaljplanearbete, kopplat till tunnelbanans utbyggnad. Samarbete med kommunerna har skett i arbetsgrupper för att hitta de bästa lösningarna för placering av stationernas uppgångar och lägen för arbetstunnlar och etableringsytor.

Under sommaren 2015 har förvaltningen genomfört provborrningar i Hammarby kanal, Ladugårdslandsviken, Sickla, Järla och Nacka. Under september - december 2015 har förvaltningen kompletterat undersökningarna i Järla och utfört provborrningar i Saltsjön. Provborrningar har/kommer även att genomföras på sträckan södra Hammarbyhamnen - Sockenplan. Syftet med undersökningarna är att ta reda på bergets egenskaper och exakt avstånd ner till berget i vattenområdena.

Som en följd av de genomförda undersökningarna har Station Järla flyttats till ett läge norr om Värmdövägen för att undvika den längsgående krosszon som påträffats. Flytten påverkar även läget på spårtunnlarna från Station Sickla till Station Nacka Centrum. Det nya läget för station Järla är nära det läge som redovisades i förstudien 2014 och som låg till grund för avtalet om utbyggnaden till Nacka.

Planläggning och prövning

Arbete har i projekteringen skett med att utreda lokalisering och ta fram underlag för ansökan om miljötillstånd i Mark- och miljödomstolen.

Under 2015-16 upprättas ett genomförandeavtal mellan landstinget och berörda kommuner som mer i detalj reglerar ansvar och arbetssätt mellan parterna. Beslut om sträckning mellan Sofia och Sockenplan godkändes av landstingsstyrelsen den 6 oktober 2015. Det föreslagna alternativet innebär ett centralt läge i Slakthusområdet med en ny station under jord.

Ansökan om miljötillstånd planeras att skickas in till Mark- och miljödomstolen under augusti 2016 och verkställighet för vattenverksamhet (miljöprövning) förväntas vara klart vid årsskiftet 2017/2018.

Järnvägsplanens miljökonsekvensbeskrivning ska godkännas av länsstyrelsen vilket planeras ske under oktober 2016. Utifrån beslutet om lokalisering fördjupas utformningen av tunnelbanan och dokumenteras i en järnvägsplan. Under april 2016 planeras ett plansamråd för järnvägsplanen och allmänhetens granskning av järnvägsplanen planeras till slutet av 2016. Järnvägsplanen fastställs av Trafikverket efter en begäran från förvaltningen vilket planeras ske under vår/sommar 2017.

Planläggnings- och miljöprövningsprocesserna planeras utefter att det enligt överenskommelsen ska ske trafikstart cirka 2025. Det betyder att upphandling av byggentreprenader behöver ske senast år 2018. I tidplanerna finns inte marginaler upptagna för eventuella överklaganden. Samverkansmöten sker löpande med bland annat Stockholms stad, Nacka kommun, Trafikverket, olika myndigheter och ledningsägare.

Upphandling och byggande
Inget byggande genomförs just nu.

5.2.2 Tunnelbana till Arenastaden

Projekt Tunnelbana till Arenastaden innebär en ny tunnelbanelinje från Odenplan via Hagastaden till Arenastaden. Den nya linjen har beslutats få färgen gul.

Ekonomi
De totala projektmedlen för Tunnelbana till Arenastaden uppgår till 4,1 miljarder kronor (prisnivå januari 2013) fördelat på perioden 2014-2022, varav cirka 0,2 miljarder kronor avser gemensamma kostnader för förvaltningen. I de gemensamma kostnaderna ingår exempelvis tekniska specialister, kommunikation, juridik och ekonomistyrning.

För år 2015 har 243 miljoner kronor budgeterats för investeringsutgifter. Utfallet för 2015 uppgick till 249 miljoner kronor varav 5 miljoner kronor avser projektledning, 1 miljoner kronor planläggning, 109 miljoner kronor projektering samt 133 miljoner avser byggande. (avrundade siffror) Anledningen till avvikelsen är framförallt mer innehåll och därmed högre entreprenadkostnad för pågående arbeten med del av biljetthall vid Hagaplan/NKS.

Projektering
Under andra halvåret 2015 har systemhandlingsprojektering för hela sträckan tagits fram. Först blev delsträckan Odenplan-Hagastaden klar i september och interngranskades därefter av generalkonsulten. Projektering av delsträckan från Hagastaden till Arenastaden blev klar i november och interngranskning sträckte sig året ut. Granskningshandlingar för hela sträckan levereras 2016-02-12 för granskning hos förvaltning för utbyggd tunnelbana, trafikförvaltningen samt kommunerna.

Under systemhandlingsprojekteringen har vissa frågor fått särskilt fokus: övergripande produktionsplanering, kalkyl, trafik under byggtiden vid Odenplan, påverkan vid Gustav Vasa kyrka, påverkan vid kvarteret Snöklockan, påverkan vid Vasa Real, vibrationer och elektromagnetiska fält med hänsyn till verksamheter vid Karolinska Institutet/Nya Karolinska Solna, försvarsarbeten vid Hagalund, trafik under byggtiden vid Arenastaden, geoteknik vid Arenastaden norra. Den senaste utformningen vid Arenastaden norra ger ett marginellt intrång (enbart ovan mark, inget i markplan) i Trafikverkets fastighet och efter dialog med Trafikverket bedöms intrångsproblematiken vara undanröjd.

Planläggning och prövning

Lokaliseringsutredningen beslutades av landstingsstyrelsen den 1 december 2015. Under perioden 2 december – 15 januari genomfördes samråd för järnvägsplan, miljöansökan och detaljplan (enligt samordnat förfarande). Två öppna hus hölls den 9 december i Solna och den 10 december i Stockholm vid Odenplan. Totalt 300 besökare kom, undersökning visar att de flesta var nöjda med samrådet.

Särskilda samrådsmöten har hållits med fastighetsägare och verksamhetsutövare som bedöms påverkas särskilt av byggarbetena. Frekventa synpunkter gäller omgivningspåverkan vid Odenplan, omgivningspåverkan för fastigheter/boenden längs hela sträckan, den nya uppgången vid Västmannagatan, möjlighet till förlängning norrut eller söderut. Synpunkterna sammanfattas i en samrådsredogörelse som publiceras på landstingets hemsida och ingår i handlingarna för järnvägsplan och för miljötillstånd.

Ansökan om miljötillstånd planeras att skickas in till Mark- och miljödomstolen under det första kvartalet 2016.

Järnvägsplanens miljökonsekvensbeskrivning ska godkännas av länsstyrelsen vilket planeras ske under kvartal ett 2016. Därefter ställs järnvägsplanen ut för granskning under det andra kvartalet 2016. Järnvägsplanen fastställs av Trafikverket efter en begäran från förvaltningen vilket planeras ske kvartal fyra 2016. I tidplanerna finns inte marginaler upptagna för eventuella överklaganden.

Trafikstart för Sträckan Odenplan-Arenastaden planeras till cirka 2022.

Ett genomförandeavtal med Stockholms stad och Solna stad är under framtagande. En mötesserie om arbetsområden, etableringar och trafikpåverkan vid Odenplan pågår med trafikkontoret inom Stockholms stad och trafikförvaltningen inom landstinget. Liknande möten genomförs med Solna stad angående trafik under byggtiden av uppgångarna i Arenastaden.

Upphandling och byggande

De förberedande arbetena för en stationsuppgång i Nya Karolinskas huvudentré sker via ett tilläggsavtal som tecknats mellan landstinget och Skanska. Dessa beräknas bli färdiga under 2016.
De första förberedande entreprenaderna, förutom pågående arbeten med stationsuppgångarna i Hagastaden, upphandlas i slutet av 2016 och arbeten beräknas komma igång under 2017.

5.2.3 Tunnelbana till Barkarby

Projekt Tunnelbana till Barkarby innebär en förlängning av Blå linje från den befintliga stationen Akalla till pendeltåget vid Barkarby station via Barkarbystaden.

Ekonomi

De totala projektmedlen för Tunnelbana till Barkarby uppgår till 2,9 miljarder kronor (prisnivå januari 2013) fördelat på perioden 2014-2021, varav 0,1 miljarder kronor avser gemensamma kostnader för förvaltningen. I de gemensamma kostnaderna ingår exempelvis tekniska specialister, kommunikation, juridik och ekonomistyrning.

För år 2015 har 74 miljoner kronor budgeterats för investeringsutgifter. Utfallet för 2015 uppgick till 122 miljoner kronor varav 9 miljoner kronor avser projektledning, 1 miljon kronor planläggning samt 112 miljoner kronor projektering. Anledningen till avvikelsen är framförallt att projekteringen sker tidigare och mer intensivt än vad som är budgeterats.

Projektets utfall från start till och med aktuell period ligger under den avsatta ramen inom överenskommelsen. Projektets periodiserade utgifter och kostnader ligger senare i tidplanen än vad som antogs i samband med fördelningen av projektmedlen och en snabbare upparbetning sker mot slutet av projekttiden.

Projektering

Arbetet med att optimera anläggningens utformning fortskrider. Parallellt med framtagandet av systemhandlingen pågår arbetet med att färdigställa järnvägsplanen och kommunernas detaljplaner med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.

Tillståndsansökan för miljödom lämnades in till Mark- och miljödomstolen den 15 december 2015.

Under hösten har markundersökningar och provtagningar genomförts för att bland annat undersöka bergets nivå och kvalitet samt områdets grundvattenförhållanden.

Projektering av förfrågningsunderlag för den gemensamma biljetthallen med Mälarbanan påbörjades under hösten/vintern 2015 och planeringen av projekteringen av förfrågningsunderlagen för förberedande arbeten (ledningsomläggningar) och arbetstunnlar har påbörjats.

Planläggning och prövning
Den 3 mars 2015 godkände landstingsstyrelsen lokaliseringsutredningen för sträckan. I ett samordnat planförfarande genomfördes samråd för både detaljplaner, järnvägsplan och tillståndsansökan under april och maj.

Tillsammans med Trafikverket och Järfälla kommun genomfördes under våren en åtgärdsvalsstudie med syfte att ta fram en lämplig utformning av den gemensamma bytespunkten vid Barkarby station. Tillsammans med projekt Mälarbanan och Trafikverket pågår nu arbete med att optimera anläggningen samt planera byggandet för att minimera påverkan på tågtrafiken. Ett samverkansavtal har tecknats med Järfälla och fastighetsägaren för Veddesta 1:13. Avtalet skapar förutsättningar för en tunnelbane- och pendeltågsuppgång, en bussterminal och en framtida exploatering av fastigheten vid Barkarby station. Ytterligare optimeringar av anläggningen pågår.

Ansökan om miljötillstånd har skickats in till Mark- och miljödomstolen i december 2015. Järnvägsplanens miljökonsekvensbeskrivning kommer att skickas till länsstyrelsen för godkännande. Allmänhetens granskning av järnvägsplanen sker under 2016 och därefter skickas järnvägsplanen till Trafikverket.

Detaljplanerna beslutas av respektive kommun under 2016.

Enligt överenskommelsen ska trafikstart ske cirka år 2021. I tidplanerna finns inte marginaler upptagna för eventuella överklaganden.

Upphandling och byggande
Arbete med produktionsplaneringen pågår där det även ingår att dela upp i entreprenader och planera för kommande upphandlingar. Upphandling av förberedande anläggningsentreprenader startar under 2016. De arbeten som är aktuella är i första hand ledningsomläggningar och markarbeten samt försvarsarbeten i andras anläggningar.

5.2.4 Depå och fordon

I samband med att landstingsfullmäktige beslöt att godkänna avtalet om utbyggd tunnelbana uppdrogs det att förvaltningen ska investera i depå och fordon för motsvarande 6,2 miljarder kronor. Depå respektive fordon är två separata investeringsobjekt som bedrivs i ett gemensamt projekt. Projektets uppdrag är att säkerställa att det finns fordon och depåkapacitet inför de olika trafikstarterna inom ramen för nya tunnelbanan.

Depå

Ekonomi

De totala projektmedlen för investeringsobjekt Depå uppgår totalt till 3,4 miljarder kronor (prisnivå januari 2013) fördelat på perioden 2014-2025. För år 2015 har 17 miljoner budgeterats för utgifter och kostnader. Utfallet för 2015 uppgick till 12 miljoner kronor varav 6 miljoner kronor avser projektledning och 6 miljoner kronor projektering.

Projektering

Baserat på en förstudie togs i september 2015 en utredningsrapport (benämnd *Utredning depålokalisering för utbyggd tunnelbana*) och ett tjänsteutlåtande med förvaltningens förslag till beslut om depålokalisering fram.

I väntan på inriktningsbeslut i landstingsstyrelsen, vilket planeras tas 23 februari 2016, har planeringsarbetet fortsatt. Samverkan har skett med Trafikförvaltningen, Stockholms Stad, företag och organisationer. Underlag för upphandling av projekteringskonsult har färdigställts och upphandling är under uppstart.
Efter inriktningsbeslut väljs projekteringskonsult. Därefter fortsätter arbetet med att ta fram en systemhandling och miljökonsekvensbeskrivning vilka ingår i järnvägsplanen. I systemhandlingen konkretiseras lösningarna ytterligare med bland annat planritningar, miljöinventering, investeringskalkyl och tidplan.

Underlag och tillståndsansökan till Mark- och miljödomstolen tas fram. Detta beräknas vara klart under det fjärde kvartalet 2016.
Därefter fattar landstingsfullmäktige ett genomförandebeslut och bygghandlingsprojektering startar under 2017.

Planläggning och prövning

Projektet har fattat beslut att planläggningsprocessen för depå ska drivas med järnvägsplan i samordnat förfarande med detaljplan. Inriktningen är att projektet ansvarar för att ta fram underlag för detaljplaner åt Stockholms Stad.

Upphandling och byggande

Upphandling av systemhandlingsprojektering håller på att förberedas för att projekteringen ska kunna påbörjas efter inriktningsbeslut depålokalisering i landstingsstyrelsen. Upphandlingen kommer att göras via ramavtal med konsultmäklare.

Fordon

Utbyggnaderna av tunnelbanan kommer att generera ett behov av fler tåg i trafik. Landstingsstyrelsen har fattat ett utredningsbeslut varpå en

förstudie påbörjades under 2015 i syfte att bedöma nödvändiga fordonsresurser vid trafikstarterna.
Efter förstudien fattas ett inriktningsbeslut i landstingsstyrelsen. Detta följs av ett programarbete för att konkretisera hur anskaffningen ska ske.

Ekonomi
De totala projektmedlen för investeringsobjekt Fordon uppgår totalt till 2,8 miljarder kronor (prisnivå januari 2013) fördelat på perioden 2014-2025. För år 2015 har 2 miljoner kronor i budgeterats. Inget utfall är ännu registrerat för projektet.
Fordonsutredningen kom inte igång under 2015, som tidigare planerats utan planeras istället att ske under det första kvartalet 2016.

5.3 Balansräkning

Balansräkning Mkr	2015-12-31	2014-12-31	Förändring
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	689	117	572
Omsättningstillgångar	489	379	110
varav kassa och bank	*472*	*360*	112
SUMMA TILLGÅNGAR	**1 178**	**496**	**682**
Eget kapital			**0**
Avsättningar (samt ev. minoritetsintresse)			**0**
Skulder	**1 178**	**496**	**682**
Långfristiga skulder	1 040	417	623
Kortfristiga skulder	138	79	59
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	**1 178**	**496**	**682**

Förvaltningens anläggningstillgångar består tillfullo av investeringar i de olika tunnelbaneprojekten samt Depå- och fordonsprojektet. Även de av förvaltningen förvärvade fastigheter (för närvarande en fastighet Vasastaden 1:16 om 27 miljoner kronor) redovisas som investering. Omsättningstillgångarna består i huvudsak av likvida medel, samt momsfordringar. Finansiering från parterna klassificeras som långfristig skuld. Totalt har förvaltningen mottagit inbetalningar för att finansiera verksamheten om 1 154 miljoner kronor varav 84 miljoner kronor har intäktsförts och redovisats i resultaträkningen. Korta skulder består i huvudsak av leverantörsskulder samt upplupna kostnader och investeringsutgifter.

5.4 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys Mkr	2015-12-31
Den löpande verksamheten	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-81
Investeringsverksamheten	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-514
Finansieringsverksamheten	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	707
Årets kassaflöde	**112**

Förvaltningen har haft inbetalningar om totalt 707 miljoner kronor varav Stockholms stad inbetalt 354 miljoner kronor och Stockholms läns landsting 182 miljoner kronor plus förskott för länsstyrelsen om 38 miljoner kronor. Inbetalningar från staten via Trafikverket uppgår till 133 miljoner kronor. Cirka 81 miljoner kronor har använts för att finansiera den löpande verksamheten och cirka 514 miljoner kronor för att finansiera kassaflödet för investeringsverksamheten. Majoriteten av förvaltningens leverantörskulder per bokslutsdatum avser utgifter för investeringsverksamheten. Saldot i kassan vid årets utgång var 472 miljoner kronor.

6. Verksamhetsstöd

6.1 Förvaltningen som arbetsgivare

Förvaltningen ingår tillsammans med flera förvaltningar och bolag i en gemensam HR-avdelning inom landstingsstyrelsens förvaltning. HR-avdelningen utför strategiska, operativa och administrativa HR-tjänster samt HR-planering och uppföljningstjänster till de ingående parterna.

Det strategiska HR-arbetet för förvaltningen sker genom att ledningsgruppsrepresentant deltar i den styrgrupp som HR-avdelningen har.

Antal anställda:

	2015	Jan 2015
Antal anställda	23	14
Antal tillsvidareanställda	23	13
Antal tidsbegränsat anställda	0	1

Då förvaltningen är ny finns endast jämförelsedata från 150131.

Könsfördelning:

	2015
Antal kvinnor	14
Antal män	9
Totalt antal	23

Under hösten rekryterades en ny förvaltningschef som tillträdde i januari 2016. Förvaltningen är fortsatt under uppbyggnad och under perioden har ett antal rekryteringar inom projektledning och projekteringsledning genomförts. Då förvaltningens uppdrag är unikt ser förvaltningen en viss svårighet att få ett bra urval av kvalificerade ansökningar. Även i fortsättningen sker en stor del av kompetensförsörjningen via inhyrd personal dock är målet att anställning ska ske där så är möjligt.

Förvaltningens personalarbete har utförts med stöd av den gemensamma HR-avdelningen för de centrala förvaltningarna.

Nya riktlinjer för lönesättning och för systematiskt arbetsmiljöarbete har tagits fram av den centrala HR-avdelningen och är under implementering.

2015 års löneöversyn är genomförd. Ett arbete med att samordna förvaltningarnas förmånspaket har påbörjats, förvaltningen är delaktig i detta arbete.

HR-avdelningens arbete med att minska sjukfrånvaron har bedrivits och särskilt fokus har legat på att säkerställa att rehabiliteringsutredningar genomförs. Friskvårdssatsningar har genomförts innehållande stegtävling, friskvårdsdag, stepjockey (gå trappor utmaning) och PAUS-IT (personlig tränare i datorn). Hjärt- och lungräddningsutbildningar genomförs fortlöpande.

Samverkan med de fackliga organisationerna har genomförts.

6.1.1 Personalpolicy

Grunden i förvaltningens verksamhet är medarbetarna. För att lyckas med uppdraget är det av stor vikt att de mänskliga relationerna fungerar och ger den grund som krävs för att kunna arbeta effektivt, flexibelt och konstruktivt. Värdegrundsarbetet är ett prioriterat område inom förvaltningen. Förvaltningens värdegrund är: Öppenhet, Kompetens, Pålitlighet, Samverkan och Driv. Dessa totalt fem ledord ger medarbetarna en gemensam grund i vardagen och ska även vara det som våra parter och intressenter kännetecknar oss med.

Lönekriterierna i de centrala förvaltningarnas riktlinjer för lönesättning utgår från landstingets personalpolicy och landstingets gemensamma riktlinjer för chefsförsörjning.

6.1.2 Verksamhetsförändringar och omstruktureringar

Förvaltningen har växt i takt med att projekten har intensifierats. Inga verksamhetsförändringar eller omstruktureringar har skett i övrigt dock har ett ledningsgruppsbeslut fattats om att förstärka ekonomistyrningen. Detta kommer att ske genom att funktionen Ekonomi och administration förstärks med en controllersektion.

6.1.3 Utbildning

Förvaltningen jobbar kontinuerligt för att medarbetarna ska rätt kompetens med utgångspunkt i uppdrag och ansvar. Utöver detta har utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete och lönesättning genomförts. Hjärt- och lungräddningsutbildningar har genomförts kontinuerligt under året.

6.1.4 Chef- och ledarskap

Förvaltningen har höga ambitioner när det gäller mångsidig kompetens-försörjning och välkomnar därför sökande till chefstjänster som kompletterar förvaltningen avseende jämställdhet och mångfald.

Ett återkommande chefs- och ledarskapsprogram erbjuds för att utveckla, behålla och attrahera sökande till chefstjänster.

6.1.5 Hälsofrämjande arbetsmiljö

Med syfte att inspirera alla medarbetare till fysisk aktivitet och återhämtning har två friskvårdsdagar med olika aktiviteter genomförts.

Inom förvaltningen är sjukfrånvaron mycket låg.

Arbetsmiljön är en prioriterad fråga inom förvaltningen.

6.1.6 Sjukfrånvaro

Förvaltningen bildades under 2014 och det finns därför ingen historik att jämföra med. Förvaltningen har få medarbetare och sjukfrånvaron gäller enstaka individer och går inte att härleda till kön eller yrkesgrupp.

Antal sjukfrånvarodagar per anställd och kön:

Antal sjukfrånvarodagar	2015
kvinnor	4,71
män	3,56
Totalt	4,26

Jämställdhet och mångfald

Under 2015 har arbetet med att ta fram en ny jämställdhets- och mångfaldsplan med tydligt uppföljningsbara mål och aktiviteter pågått. Fler diskrimineringsgrunder har lagts till i planen förutom de som enligt lag ska vara med. Däribland hbt-perspektivet i syfte att öka hbt-kompetensen inom förvaltningen. I framtagningsarbetet har ingått arbete i referensgrupp, ledningsgrupp och i samverkan för att medvetandegöra och förankra dessa frågor och få till stånd ökad kunskap samt igångsättande av planens aktiviteter. Ledningsgruppen kommer i början av 2016 att fatta beslut om jämställdhet- och mångfaldsplan

6.2 Miljö

Utbyggnad av tunnelbanan är en viktig del i att energieffektivisera persontransporter inom regionen. Genom planeringen av tunnelbanans stationer och uppgångar arbetar förvaltningen med att tillgängliggöra kollektivtrafik för fler och särskilt i områden där kommunerna satsar på nya bostäder. Förvaltningens miljöarbete handlar även om att utforma tunnelbanan så att miljöpåverkan i den framtida driften minimeras samt att genomföra utbyggnaden på ett hållbart sätt för att minimera miljöpåverkan under byggskedet.

Under 2015 har arbetet med tunnelbaneutbyggnaden omfattat planläggning och projektering av systemhandlingar. Under projekteringen av systemhandlingar arbetar förvaltningen med att utvärdera olika tekniska

system för att uppnå resurs- och energioptimeringar samt med kravställning på funktion och material. Detta arbete omfattar även att utvärdera vilka miljöeffekter ställda krav kan ge. Några exempel på detta arbete är att alla PVC-rör i markförlagda ledningssystem förbjudits och ersatts med PE och PP-rör. Förvaltningen har även undersökt möjligheten att återmata energi från bromsande tåg och nedåtgående rulltrappor.

6.2.1 Miljöutmaning 2016

För att utveckla tunnelbaneutbyggnaden mot de hållbarhetsmål som anges i Miljöutmaning 2016 och i det regionala trafikförsörjningsprogrammet har förvaltningen under 2015 tagit fram en strategi för hållbar utveckling. Strategin omfattar aspekterna miljö och hälsa, energi och resursanvändning samt socialt ansvar och beskriver övergripande principer för arbetet med att utveckla tunnelbaneutbyggnaden på ett hållbart sätt. De principer som berör miljö är:

- Förebygga och minska negativ påverkan på människors hälsa och miljö
- Följa krav avseende buller och vibrationer vid alla beslut om infrastruktur och trafik
- Förebygga och minska onödig resursförbrukning
- Ställa krav på att energieffektivitet beaktas och beskrivs inom utbyggnadsprojekten och vid inköp av nya fordon
- Målsättningar och krav avseende miljö, hälsa och socialt ansvar ska beaktas i planerings-, projekterings- och byggprocessens alla steg

Förvaltningen är delaktig i arbetet med utformningen av landstingets miljömål för 2017-2021 och strävar efter att utforma lokala mål som passar dessa ambitioner.

6.2.2 Klimatneutrala tjänster

Förvaltningen tillämpar principen att medarbetare i första hand ska nyttja det klimatmässigt bästa resealternativet för tjänsteresor, så långt det är tids- och kostnadsmässigt rimligt. Förvaltningen har begränsad mängd tjänsteresor vilket i sig medför ett klimatanpassat förhållningssätt.

I möjligaste mån används kollektivtrafik för tjänsteresor inom Stockholm. Förvaltningen har under 2015 genomfört studiebesök i till exempel i Holland och Danmark och i dessa fall har dock flyg valts med utgångspunkt primärt i tidsaspekten.

6.2.3 Ekologiska livsmedel

Förvaltningen strävar efter att inköp av livsmedel ska vara ekologiska i största möjliga mån. Under 2015 har det inhandlats ekologiska livsmedel

till ett värde om cirka 41 tusen kronor avseende ekologisk frukt. Allt kaffe och te som förvaltningen köpt in har varit ekologiskt.

6.2.4 Ledningssystem

Förvaltningen har under 2015 infört ett miljöledningssystem enligt ISO 14001. Detta innebär bland annat att förvaltningens miljöarbete på ett tydligare sätt anknyter till de ambitioner och mål som styr landstingets miljöarbete. Under 2016 slutförs implementeringen av miljöledningssystemet med certifieringsrevisioner planerade till januari och februari. Miljöledningssystemet kommer fortlöpande att utvecklas för att alltid vara anpassat till de olika skeden som en utbyggnad av tunnelbanan genomgår.

6.2.1 Hållbarhetsstyrning enligt CEEQUAL

Under våren 2015 beslutades att CEEQUAL ska användas som ett verktyg och stöd för hållbarhetsstyrning av projekteringen. CEEQUAL är ett certifieringssystem för att bedöma och betygsätta hur väl anläggningsprojekt hanterar hållbarhetsfrågor utifrån ett bredare perspektiv än enbart miljöfrågor. Under 2015 har arbete påbörjats i projekten för att analysera hur väl CEEQUALs kravställningar efterlevs idag och vilka insatser som krävs för att möjliggöra en ännu mer hållbar tunnelbana.

6.2.2 Övrig redovisning

Under året har en klimatkalkyl för en typstation och en normalsektion tagits fram. Efter omarbetning av typstation och normalsektion har klimatkalkylen reviderats. Den omarbetade och optimerade typstationen visar på en reducering av klimatgasutsläpp med cirka 40 procent jämfört med den första versionen av typstationen.

6.2.3 Kommande miljöarbete

Förvaltningen befinner sig under 2016 i ett skede inför upphandling och genomförande samtidigt som planläggningsprocessen pågår. Viktiga miljöfrågor som börjat utredas under 2015 är att ta fram ramvillkor för störningar under byggtiden och strategier för kommunikation kring byggskedet. Detta arbete kommer att fortgå under 2016.

Inför projekteringen av förfrågningsunderlag påbörjades under 2015 kravställning kring bland annat kemikalier och optimering av utformningen med syfte att minska klimatpåverkan från anläggningarna. I det arbetet inarbetas miljöstyrning i förfrågningsunderlagen på ett sådant sätt att det är tydligt hur uppföljning och kontroll av entreprenörernas miljö- och hållbarhetsarbete ska ske.

Nyckeln till ett lyckat hållbarhetsarbete ligger hos kompetensen och engagemanget hos medarbetare och konsulter. Ett viktigt område för förvaltningen under 2016 är att fortsätta arbetet med att öka

miljömedvetenheten hos förvaltningens medarbetare och externa konsulter.

6.3 Socialt ansvarstagande

6.3.1 Likvärdig behandling av alla invånare

Jämlikhet och jämställdhet

JA Metoder och verktyg finns och används för analys av **all** könsuppdelad statistik, samt för att vidta åtgärder vid ojämställdhet.	**DELVIS** Metoder och verktyg finns och används för analys av **viss** könsuppdelad statistik.	**Nej** Metoder och verktyg finns inte för systematisk analys av könsuppdelad statistik.
	X	

Under de samråd förvaltningen genomfört under 2015 har en rad öppet husmöten genomförts. Besöksstatistik från dessa samråd har samlats in och särredovisats för kvinnor respektive män. Andelen män och kvinnor har varit jämn.

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

JA Metoder och verktyg är införda fullt ut enligt beskrivning	**DELVIS** Metoder och verktyg är delvis införda enligt beskrivning.	**Nej** Metoder och verktyg är inte införda alls enligt beskrivning
	X	

Förvaltningen tillhandahåller en övergripande broschyr om tunnelbanans utbyggnad på finska.

Förvaltningens kommunikationsfunktion har deltagit i landstingets centrala konferens om hanteringen av minoritetsspråk. Avsikten är att ta fram en rutin för detta under 2016.

6.3.2 Delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har besvarat frågeformuläret bilaga F5 ”Mer än bara trösklar” som är en uppföljning av landstingets program 2011-2015 för delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

6.4 Säkra processer

6.4.1 Informationssäkerhet

JA Metoder och verktyg är införda fullt ut enligt beskrivning	**DELVIS** Metoder och verktyg är delvis införda enligt beskrivning.	**Nej** Metoder och verktyg är inte införda alls enligt beskrivning
	X	

Som en följd av att förvaltningen bildades under 2014 har ett arbete med att etablera en informationssäkerhetsfunktion pågått. Funktionen är nu etablerad och arbetet med informationssäkerhet fortgår och byggs succesivt upp.

Under 2015 har förvaltningen, i enlighet med landstingets informationssäkerhetspolicy, arbetat med att ta fram en förvaltningsspecifik policy med tillhörande riktlinjer för informations-säkerhet. Policyn och Riktlinjerna fastställdes under 2015. I samband med fastställandet har en genomgång för ledningsgruppen genomförts av informationssäkerhetspolicyn, riktlinjerna för informationssäkerhet samt ansvarsfördelningen inom förvaltningen.

Förvaltningen har under året vidtagit olika åtgärder för att trygga informationssäkerheten. Bland annat har en handbok för informationssäkerhet (Säkert beteende) arbetats fram och förankrats med ledningsgruppen. Implementering av etjänstekort pågår. etjänstekort används av nästan alla inom förvaltningen, förutsättningar finns för inloggning med etjänstekort på arbetsdatorn men det är dock ännu inget krav som ställs. Etjänstekortet används främst för identifiering, inpassering och säker utskrift.

Stockholms läns landsting ställer krav på att alla anställda inom landstinget ska genomgå en utbildning i informationssäkerhet så kallad DISA. Utbildningen förväntas genomföras under 2016. Syftet med utbildningen är att öka kunskapen om varför informationssäkerhet är viktigt, hur vi som anställda berörs och vad vi ska tänka på i vårt dagliga arbete.

Compliance-portalen är ett landstingsövergripande IT-stöd för informationssäkerhet. Med hjälp av Compliance-portalen mäts regelefterlevnad genom egenkontroller gentemot regelverket för informationssäkerhet. I början av 2015 deklarerade förvaltningen sin informationssäkerhet för 2014. Verktyget är implementerat.

Under året har det framkommit att förstärkning inom området behövs. Upphandling pågår av konsult inom IT-säkerhet med kunskaper inom ICS (Industrial Control system).

6.4.2 Säkerhet

JA Metoder och verktyg är införda fullt ut enligt beskrivning	**DELVIS** Metoder och verktyg är delvis införda enligt beskrivning.	**Nej** Metoder och verktyg är inte införda alls enligt beskrivning
	X	

Då förvaltningen etablerats under 2014 har det primärt initierats en utredning med målet att identifiera på vilken nivå och hur tillämpning ska ske inom området för förvaltningen. Utredningen har fortgått under 2015. Bland annat har utredningen visat att en ny policy och riktlinjer för säkerhet ska arbetas fram från centralt håll. Förvaltningen avvaktar den nya policyn och riktlinjerna.

Förvaltningen har ett nära samarbete med bland annat landstingets säkerhetschef samt trafikförvaltningen kring säkerhet. Ett arbete har under året bedrivits för att ta fram lokala styrdokument.

Krisberedskapsplan för förvaltningen har upprättats och fastställts. En organisation och bemanningsplan för krisberedskap finns upprättad. Krisövningar kommer att genomföras under första halvåret 2016 inför att de första anläggningsarbetena i egen regi planeras att påbörjas under vintern 2016-2017.

I och med att den nya tunnelbanan projekteras och byggs påverkas andra befintliga och planerade anläggningar under jord. I en del fall kan oplanerade störningar på omkringliggande anläggningar ge skada för Sveriges säkerhet. För att kunna hantera information som kan skada Sveriges säkerhet krävs en säkerhetsskyddsverksamhet för förvaltningen. Under 2015 har säkerhetsskyddsverksamheten etablerats. Säkerhetsskydds-instruktion för hur hantering av uppgifter som rör Sveriges säkerhet ska gå till har fastställts och en utbildning har genomförts inom området under året.

Under året har förvaltningen tecknat säkerhetsskyddsavtal med ett flertal anlitade konsultbolag som behöver arbeta med så kallade hemliga uppgifter. Arbetet fortgår under 2016 att slutföra detta samt successivt

teckna nya avtal med nya konsultbolag. Säkerhetsskyddsavtal har även tecknats med ledningsägare som berörs av bygget av den nya tunnelbanan.

En säkerhetsanalys av förvaltningen har påbörjats under 2015.

6.5 Folkhälsoarbetet

Har förvaltningen/bolaget *under året*:

- antagit en handlingsplan för genomförande av landstingets folkhälsopolicy och landstingets handlingsplan för hälsa?

-

Ja	Nej	Kommentar
	X	Ej tillämpbart för förvaltningen

- haft en anställd med särskilt ansvar för folkhälsofrågor och/eller folkhälsoarbete?

Ja	Nej	Kommentar
	X	Ej tillämpbart för förvaltningen

- fattat beslut som ligger i linje med landstingets folkhälsopolicy eller på annat sätt verkat för att genomföra policyn?

-

Ja	Nej	Kommentar - Om ja, ge gärna exempel
X		Förvaltningens uppdrag att bygga ut tunnelbanan är i sig en hälsofrämjande åtgärd i och med att kollektivtrafiken då byggs ut för att begränsa utsläpp samt buller från trafiken. Förvaltningen arbetar aktivt för att tekniska lösningar kring utbyggnaden av tunnelbanan ska förbättra påverkan på folkhälsan samt att störningar vid byggskedet ska mimineras så mycket som möjligt.

- utfört annat folkhälsoarbete utöver det som redan nämnts? Om ja, ge exempel.

Ja	Nej	Kommentar - Om ja, ge gärna exempel på sådant arbete
X		För att minimera arbetsmiljöolyckor har förvaltningen en arbetsmiljöansvarig. Förvaltningen har starkt fokus på värdegrundsarbetet för att arbetsmiljön på förvaltningen ska vara god. Förvaltningen uppmuntrar även till friskvård.

6.6 Upphandling och inköp

Se bilaga F7 Uppföljning upphandling och inköp.

7. Pågående rättsprocesser (tvister)

Förvaltningen har inga pågående rättprocesser.

8. Övrigt

Samma redovisningsprinciper har använts som i den senaste årsrapporten.

9. Nämnd-/styrelsebehandling

Årsrapporten för perioden januari-december 2015 behandlas i landstingsstyrelsen 2016-04-12

Bilagor

A1 Uppdrag i budget
A2 Uppdrag under löpande år
C2 Investeringar trafik
D2 Kompetensförsörjningsplan
F1 Efterlevnad av policyer och andra styrdokument
F2 Styrningsrapport FUT
F4 Försäkran internkontroll
F5 Uppföljning av funktionsnedsättning
F6 Uppföljning finanspolicy
F7 Uppföljning upphandling och inköp
Uppföljning internkontrollplan
Uppföljning av målkarta
Uttalande från förvaltningsledning
E Övriga avsättningar och ansvarsförbindelser

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	16		att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda förändringar i Södersjukhusets uppdrag i enlighet med de målsättningar, förutsättningar och behov som beskrivs i Framtidsplan för hälso- och sjukvården	HSN			
2015	17		att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta fram en ny gemensam avsiktsförklaring med Södersjukhuset med anledning av förändring av sjukhusets uppdrag	HSN			
2015	18		att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	LS	Programkontor FHS		
2015	18		att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	HSN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	18		att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	StSAB			
2015	18		att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	SÖS			
2015	18		att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	DS			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	18		att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	Karolinska			
2015	18		att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	SLSO			
2015	20		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta förslag till former och organisation för viss somatisk specialistvård utanför akutsjukhusen, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	LS	Programkontor FHS		

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	21		att uppdra åt landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att under år 2015 redovisa handlingsplan för satsningar inom eHälsa och informationsförsörjning som syftar till att säkerställa Framtidsplanens målbild och genomförande, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	LS			
2015	21		att uppdra åt landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att under år 2015 redovisa handlingsplan för satsningar inom eHälsa och informationsförsörjning som syftar till att säkerställa Framtidsplanens målbild och genomförande, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	HSN			
2015	23		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda möjligheterna att sälja något eller några av de mindre landstingsägda sjukhusens fastigheter, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068	LS	SLL Strategiska fastigheter och investeringar		
2015	24		att uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra en uppföljning av regionens utveckling med utgångspunkt i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010	TRN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	25		att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen som ska ersätta den nu gällande regionala utvecklingsplanen, RUFS 2010	TRN			
2015	26		att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå en samverkansmodell med näringslivet för forskning, utveckling och innovation	LS	SLL Forskning och Innovation		
2015	27		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda och föreslå vilka delar av hälso- och sjukvården som ska utgöra universitetssjukvård i enlighet det nya nationella avtalet mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, ALF-avtalet	LS	SLL Forskning och Innovation		
2015	28		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda behov av och förutsättningar för att stärka den kliniska prövningsverksamheten inom Stockholms läns landsting	LS	SLL Forskning och Innovation		
2015	29		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda och föreslå ett sammanhängande innovationssystem för Stockholms läns landstings verksamheter	LS	SLL Forskning och Innovation		
2015	30		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda och föreslå hur register och databaser kan integreras för att ge stöd åt klinisk forskning	LS	SLL Forskning och Innovation		
2015	31		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta en handlingsplan för hållbar IT inom vård för åren 2016–2018	LS	SLL Miljö		
2015	32		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta en övergripande plan för hållbar energianvändning	LS	SLL Miljö		

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	33		att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå ett nytt miljöpolitiskt program för Stockholms läns landsting som ska ersätta Miljöutmaning 2016	LS	SLL Miljö		
2015	34		att uppdra åt landstingsstyrelsen att göra en översyn av policy och riktlinjer för säkerhet inom Stockholms läns landsting och vid behov återkomma med förslag på förbättringar	LS	SLL Säkerhet och beredskap		
2015	35		att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta förslag till lönepolicy för Stockholms läns landsting	LS	SLL Personal och Utbildning		
2015	36		att uppdra åt landstingsstyrelsen att fortsätta lönesatsningen på specialistutbildade sjuksköterskor, biomedicinska analytiker och barnmorskor i förlossningsvården	LS	SLL Personal och utbildning		
2015	37		att uppdra åt landstingsstyrelsen att fortsätta satsningen på specialistutbildning för sjuksköterskor med studielön inom definierade bristområden	LS	SLL Personal och utbildning		
2015	38		att uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra särskilda utbildnings- och introduktionsinsatser för undersköterskor på akutsjukhusen inom definierade bristområden	LS	SLL Personal och Utbildning		
2015	39		att uppdra åt landstingsstyrelsen att leda, styra och samordna processen kring investeringar avseende medicinteknisk utrustning, inventarier och informations- och kommunikationsteknik kopplat till de strategiska fastighetsinvesteringarna vid Danderyds Sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje Sjukhus AB samt Karolinska Universitetssjukhuset	LS	SLL Strategiska fastigheter och investeringar		

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	42		att uppdra åt trafiknämnden att inkomma med underlag för genomförandebeslut avseende ny bussdepå i Ekerö kommun	TN			
2015	44		att till följd av att objektet Miljöbussar utgår från investeringsbudget 2015 och plan 2016–2019 uppdra åt trafiknämnden att vidta nödvändiga justeringar av investeringsbudget 2015 och plan 2016–2019 inom trafiknämndens fastställda investeringsutrymme senast i samband med inrapportering av slutlig budget 2015	TN			
2015	48		att uppdra åt trafiknämnden att, i samråd med landstingsstyrelsen, utreda tillkommande investeringsbehov för befintlig tunnelbana, bytespunkter samt angränsande anläggningar med anledning av beslutad överenskommelse om utbyggnad av tunnelbana i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling	TN			
2015	49		att uppdra åt trafiknämnden att senarelägga genomförandet av sammanbindningen av Spårväg city mellan linje 7 och Lidingöbanan i Ropsten till efter år 2019 samt att utreda möjligheterna till etappvis trafikstart till Frihamnen och vid tillräckligt stor redovisad nytta lämna förslag på beslut avseende en sådan lösning med trafikstart före år 2019	TN			
2015	50		att uppdra åt trafiknämnden att se över ambitionsnivåer avseende beslutade och planerade investeringar för perioden 2015–2019 samt föreslå nödvändiga förändringar avseende berörda objekts tid, ekonomi och kvalitet samt därtill hörande konsekvensanalys	TN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2015	51		att uppdra åt trafiknämnden att utreda förutsättningar och kostnader för införande av helautomatisk drift på tunnelbanans röda linje samt eventuella konsekvenser som detta kan medföra	TN			
2015	52		att uppdra åt trafiknämnden att tillsätta en parlamentarisk utredning för att se över framtidens biljettsystem i kollektivtrafiken vad avser priser, zoner och biljettsystem.	TN			
2014	14		att uppdra åt trafiknämnden att inkomma med erforderliga underlag och förslag till genomförandebeslut avseende Färdtjänstsystem	TN			
2014	15		att uppdra åt trafiknämnden att inkomma med erforderliga underlag och förslag till genomförandebeslut avseende Fordonsdator Buss-PC	TN			
2014	16		att uppdra åt Locum AB inkomma med erforderliga underlag avseende objekten Allmänpsykiatri enkelrum vid Danderyds sjukhus samt Allmänpsykiatri enkelrum vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge senast till rapportering av slutlig budget 2014	Locum AB			
2014	16		att uppdra åt Locum AB inkomma med erforderliga underlag avseende objekten Allmänpsykiatri enkelrum vid Danderyds sjukhus samt Allmänpsykiatri enkelrum vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge senast till rapportering av slutlig budget 2014	LS	SLL Strategiska fastigheter och investeringar		

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2014	17	1308-1029	att uppdra åt landstingsstyrelsen inkomma med erforderliga underlag och förslag till beslut avseende objektet Utveckla Astrid Lindgrens Barnsjukhus senast till rapportering av slutlig budget 2014	LS	SLL Strategiska fastigheter och investeringar		
2014	47		att uppdra åt styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset att självständigt hantera kommande beslut om kostförsörjningen för Nya Karolinska Solna, inom ramen för en budget i balans samt Stockholms läns landstings investeringsstrategi och -plan	Karolinska			
2014	48		att uppdra åt styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset att i budget 2015 och planeringsåren 2016-2017 beakta den totala kostnaden för Nya Karolinska	Karolinska			
2014	49		att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att i budget 2015 och planeringsåren 2016-2017 beakta den totala kostnaden för vårdavtalet för Nya Karolinska	HSN			
2014	51		att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset att i samråd med Karolinska Institutet fortsätta processen kring verksamhetsinnehåll och profilering, samt driftsättning av Nya Karolinska Solna	HSN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2014	51		att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset att i samråd med Karolinska Institutet fortsätta processen kring verksamhetsinnehåll och profilering, samt driftsättning av Nya Karolinska Solna	Karolinska			
2014	55		att uppdra åt landstingsstyrelsen att inom arbetet med Framtidens hälso- och sjukvård samordna arbetet med att skapa förutsättningar för informationsutbyte, kvalitetsuppföljning och forskningssamverkan som stödjer nätverkssjukvården som redovisas i Framtidsplanen – andra steget i enlighet med LS 1304-0527	LS	LD-stab		
2014	56	1308-1036	att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att arbeta vidare med de utvecklingsområden för ökad effektivitet som redovisas i Framtidsplanen – andra steget i enlighet med LS 1304-0527	HSN			
2014	56	1308-1036	att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att arbeta vidare med de utvecklingsområden för ökad effektivitet som redovisas i Framtidsplanen – andra steget i enlighet med LS 1304-0527	LS	LD-stab		
2014	60		att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda förutsättningarna för ett utökat uppdrag för husläkarverksamheterna som redovisas i Framtidsplanen – andra steget i enlighet med LS 1304-0527	HSN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2014	72	1308-1040	att uppdra åt landstingsstyrelsen att utvärdera teknik för att destruera anestesigaser för att minska klimatpåverkan från medicinska gaser	LS	LSF SLL miljö		
2014	73	1308-1041	att uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra ett projekt om grön IT för att minska energianvändningen samt kemikalier och avfall från landstingets IT-utrustning	LS	LSF SLL IT		
2014	75	1308-1043	att uppdra åt landstingsstyrelsen att återkomma med förslag angående utarbetandet av ett nytt miljöpolitisk program för perioden efter år 2016	LS	LSF SLL miljö		
2014	76	1308-1044	att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta ett handlingsprogram för informationssäkerhet i syfte att säkerställa ett strukturerat och långsiktigt arbete inom området	LS	SLL Strategiska fastigheter och investeringar		
2014	80	1308-1047	att uppdra åt landstingsstyrelsen att vidta de organisatoriska förändringar som kan krävas för att landstingsgemensamma strategiska verksamheter ska ha en organisatorisk hemvist som säkerställer ledning, styrning och utveckling	LS	LD-stab		
2014	82	1308-1048	att uppdra åt landstingsstyrelsen att fortsätta satsningen på specialistutbildning för sjuksköterskor med studielön, inom definierade bristområden	LS	LSF SLL personal		
2013	59	LS 1208-1024	att uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra en förstudie för att flytta huvuddelen av den psykiatriska vården från S:t Göransområdet till Sabbatsbergs sjukhus i enlighet med LS 1109-1229	LS	LD stab		

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG I BUDGET. ÅRSRAPPORT 2015

År	Att-sats nummer	LS-nummer	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat (Ja, Delvis, Nej)	Kommentar
2013	61	LS 1208-1026	att uppdra åt landstingsstyrelsen att fatta beslut om mått för att mäta effektiviteten och produktiviteten i hälso- och sjukvården och utifrån dessa ange mål för utvecklingen av effektiviteten och produktiviteten i hälso- och sjukvården i enlighet med LS 1109-1229	LS	LD stab		
2012		LS 1108-0865	att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att - besluta om utveckling av integrerat arbete med psykisk ohälsa	HSN			
2012		LS 1108-0868	att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden besluta om förtydligande av begrepp i hälso- och sjukvårdstrukturen	HSN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG UNDER LÖPANDE ÅR. ÅRSRAPPORT 2015

Beslutsdatum i LF/LS	LS-nummer	Ärenderubrik	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat) (Ja, Delvis, Nej	Kommentar
LF 2014-06-10	LS 1309-1135	Lokaler för AC23 i ett centrum för ögonsjukvård	att uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra upphandlingen av lokaler i närhet till Nya Karolinska Solna för S:t Eriks ögonsjukhus AB	LS	SLL Strategiska fastighetsfrågor och investeringar		
LF 2014-06-10	LS 1309-1135	Lokaler för S:t Eriks Ögonsjukhus i ett centrum för ögonsjukvård	att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda högre exploateringspotential innan eventuellt beslut fattas om försäljning av fastigheten Tegelbruket 4	LS	SLL Strategiska fastighetsfrågor och investeringar		
LF 2014-06-10	LS 1309-1135	Lokaler för S:t Eriks Ögonsjukhus i ett centrum för ögonsjukvård	att uppdra åt landstingsdirektören att hos Stockholms stad hemställa om att arbetet med ny detaljplan påbörjas.	LS	SLL Strategiska fastighetsfrågor och investeringar		
LF 2014-06-10	LS 1309-1157	Motion 2013:21 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om vård och kvalitativt omhändertagande i det akuta skedet av män som utsatts för sexuella övergrepp och våldtäkt (förslag 54)	att bifalla motionen	HSN			
LF 2014-06-10	LS 1403-0396	Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda	att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta förslag till lokalt regelverk för omställningsstöd, med utgångspunkt i det omställningsavtal som gäller anställda inom Stockholms läns landsting , samt utarbeta förslag till regelverk för hantering av pensionsförmåner för förtroendevalda	LS	SLL Personal och utbildning		
LF 2014-06-10	LS 1404-0465	Genomförandebeslut för investeringsobjekt Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad vid Södersjukhuset (förslag 44)	att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	HSN			
LF 2014-06-10	LS 1404-0466	Genomförandebeslut för investeringsobjekt Ny behandlingsbyggnad vid Danderyds sjukhus (förslag 45)	att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Danderyds sjukhus AB att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete, i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	HSN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG UNDER LÖPANDE ÅR. ÅRSRAPPORT 2015

Beslutsdatum i LF/LS	LS-nummer	Ärenderubrik	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat) (Ja, Delvis, Nej	Kommentar
LS 2013-11-19	LS 1310-1258	Kostupphandling	att avtalet med avtalsnummer 1860801, objektnummer SLL 1860, om kostförsörjning för Stockholms läns landsting inte ska förlängas att gälla efter det att ordinarie avtalstid löper ut den 31 mars 2015 att uppdra åt Karolinska Universitetssjukhuset, stockholms läns sjukvårdsområde, Danderyds sjukhus AB och Södertälje sjukhus AB att senast den 31 mars 2014 återkomma till landstingsstyrelsens produktionsutskott med en redovisning om hur arbetet med att skapa lokala lösningar för måltidsförsörjningen, i syfte att uppnå måltidsvisionen för Stockholms läns landsting, fortlöper.	StSAB			
LS 2014-02-04	LS 1306-0896	Regelverk för särskild lönesatsning på specialistutbildade sjuksköterskor och biomedicinska analytiker	att uppdra åt landstingsdirektören att teckna avtal med berörda verksamheter om förutsättningarna för lönesatsningen	LS	LSF SLL Personal		
LS 2014-03-04	LS 1308-1045	Ytterligare samordning av landstingets IT-verksamhet	att uppdra åt landstingsdirektören att inrätta ett funktionsområde inom landstingsstyrelsens förvaltning för att styra och samordna IT för vården utifrån de principer som redovisas i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	LS	LSF LD		
LS 2014-03-04	LS 1308-1045	Ytterligare samordning av landstingets IT-verksamhet	att uppdra åt landstingsdirektören att närmare utreda och precisera arbetet för att styra och samordna IT för vården samt analysera konsekvenser och tydligöra ansvar och befogenheter för övriga som ansvarar för IT-arbete i Stockholms läns landsting och återkomma med förslag till samordning	LS	SLL Strategisk IT		
LS 2014-03-04	LS 1308-1045	Ytterligare samordning av landstingets IT-verksamhet	att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma med förslag till reviderad finansieringsmodell för IT i Stockholms läns landsting	LS	SLL Strategisk IT		

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG UNDER LÖPANDE ÅR. ÅRSRAPPORT 2015

Beslutsdatum i LF/LS	LS-nummer	Ärenderubrik	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat) (Ja, Delvis, Nej	Kommentar
LS 2014-03-04	LS 1308-1045	Ytterligare samordning av landstingets IT-verksamhet	att uppdra åt landstingsdirektören att påbörja arbetet med att införa ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation inom landstinget samt återkomma med förslag på utredningsbeslut för investeringen	LS	SLL Strategisk IT		
LS 2014-04-08	LS 1311-1456	Förslag på kort- och långsiktiga lösningar för bättre och tydligare IT-säkerhet	att uppdra åt landstingsdirektören att genomföra en översyn av roller, ansvar och beslutsmandat så att tydliga beslutskedjor etableras gällande IT-säkerhetsåtgärder och hantering av IT-säkerhetsrelaterade incidenter	LS	SLL strategisk IT, SLL informations-säkerhet		
LS 2014-04-08	LS 1311-1456	Förslag på kort- och långsiktiga lösningar för bättre och tydligare IT-säkerhet	att uppdra åt landstingsdirektören att inrätta en övergripande funktion med uppgift att stödja landstingets verksamheter med att upptäcka och hantera IT-säkerhets-relaterade hot och incidenter	LS	SLL strategisk IT, SLL informations-säkerhet		
LS 2014-04-08	LS 1311-1456	Förslag på kort- och långsiktiga lösningar för bättre och tydligare IT-säkerhet	att uppdra åt landstingsdirektören att säkerställa att utökade IT-säkerhetskrav, såsom separering av nätverkstrafik, ställs i den nya plattformen för SLLnet samt för att skyddet i den gemensamma arbetsplatsplattformen stärks	LS	SLL strategisk IT, SLL informations-säkerhet		
LS 2014-04-08	LS 1311-1456	Förslag på kort- och långsiktiga lösningar för bättre och tydligare IT-säkerhet	att uppdra åt landstingsdirektören att utreda central teknisk lösning för att upptäcka avvikelser och potentiella hot i landstingets nätverk och kritiska IT-system	LS	SLL strategisk IT, SLL informations-säkerhet		
LS 2014-11-11	LS 1410-1178	Ny politisk organisation för SLL	att uppdra åt HSN att fastställa ny tjänstemannaorganisation under HSN med anledning av den nya politiska organisationen	HSN			
LS 2014-11-11	LS 1410-1178	Ny politisk organisation för SLL	att uppdra åt HSN att tillsätta i skrivelsen föreslagna sjukvårdsstyrelser, utskott och programberedningar för den nya mandattiden	HSN			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG UNDER LÖPANDE ÅR. ÅRSRAPPORT 2015

Beslutsdatum i LF/LS	LS-nummer	Ärenderubrik	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat) (Ja, Delvis, Nej	Kommentar
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	AISAB			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	DS			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	FTV			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	FUT			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	HSN			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	Intern-finans			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	Karolinska			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	Kun			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG UNDER LÖPANDE ÅR. ÅRSRAPPORT 2015

Beslutsdatum i LF/LS	LS-nummer	Ärenderubrik	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat) (Ja, Delvis, Nej	Kommentar
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	LFS			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	Locum AB			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	LS			Se kommentar i årsrapporten.
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	LS	LSF Ekonomi NKS		
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	Medi-Carrier			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	PaN			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	SLSO			
LS 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	St:Erik			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	StSAB			

Stockholms läns landsting

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

UPPDRAG UNDER LÖPANDE ÅR. ÅRSRAPPORT 2015

Beslutsdatum i LF/LS	LS-nummer	Ärenderubrik	Att-sats	Ansvarig nämnd/ styrelse	Ansvarig funktion inom SLL	Uppdrag åtgärdat) (Ja, Delvis, Nej	Kommentar
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	SÖS			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	SoN			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	TN			
LF 2015-03-17	LS 1308-1033 LS 1407-0854	Översyn av Investeringsstrategin och Investeringsstrategins ansvars- och beslutsordning	att uppdra till landstingets nämnder och bolagsstyrelser att utarbeta lokala rutiner och arbetssätt för att implementera investeringsstrategin	Revisors-kontoret			
LF 2015-05-19	LS 2015-0446	Avtal med staten om framtida nyttjande av pendeltågsstationer m.m.	Att uppdra åt trafiknämnden att, inom ramen för gällande asnvars- och beslutsordning avssende landstingsverksamheternas investeringar, förvalta avtalet och träffa sådana tilläggsöverenskommelser rörande investeringar och drift som erfordras för avtalets förvaltning.	TN			
Lägg till och fyll i för ytterligare uppdrag till ditt bolag eller din förvaltning som du har fått av landstingsstyrelsen under året och som inte ingår i budget 2016.							

Förvaltning för utbyggd tunnelbana
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Bilaga C 2

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Investeringsutfall 2015. Investeringar trafik

Period **2015-12-31**

Mkr	Total utgift (mkr) Budgeterad total utgift	Ackumulerad förbrukning t o m 2015-12-31	Investeringsutgifter (mkr) Budget 2015	Bokfört 2015	Avvikelse BU-BO	Kommentar Förklaring till avvikelse
1 Specificerade objekt						
Strategiska investeringar						
Tunnelbana till Nacka och söderort	12 006	238	151	189	-38	
Tunnelbana till Arenastaden	3 938	298	243	249	-6	
Tunnelbana till Barkarby	2 785	139	74	122	-48	
Depå	3 400	16	17	12	5	
Fordon	2 800	0	2	0	2	
Summa investeringsutgifter totalt	24 929	691	487	572		

Kompetensförsörjningsplan

Introduktion

Förvaltningar och bolag ska göra en kompetensförsörjningsplan. Syftet är dels att göra en tydligare koppling mellan verksamheterna och landstingets budgetmål och de sex kompetensförsörjningsuppdragen, dels att utifrån dagsläge samt förväntande förändringar beskriva verksamheternas kritiska kompetensgap.

Nedanstående mall med aktiviteter, åtgärder och mål utgör grunden till en kompetensförsörjningsplan på förvaltning- och bolagsnivå som kan utökas med egna rubriker efter behov. De insamlade kompetensförsörjnings-planerna utgör en väsentlig del i planen för samordnade/övergripande insatser som genomförs centralt och i samverkan med förvaltningar och bolag.

Redogör för din verksamhets generella kompetensbehov

Redogör för din verksamhets kompetensbehov (skillnad mellan befintlig- och eftersökt kompetens) utifrån de yrkesgrupper/specialiteter/ inriktningar där behovet ses som störst. Ta hänsyn till:

- Strukturella förändringar, t ex framtidens hälso- och sjukvård
- Att verksamheten får nya eller förändrade uppdrag
- Medicinsk och/eller teknisk utveckling
- Nya arbetssätt

Plan för personal- och kompetensförsörjning

Redovisa pågående och planerade åtgärder och aktiviteter för att minska kompetensgap som är eller som beräknas bli kritiska.

I samarbete med den för de centrala förvaltningarna gemensamma HR-avdelningen planeras följande:

Pågående och planerade åtgärder *Utifrån processerna attrahera, rekrytera, behålla, utveckla och avveckla.*	**Mål med åtgärd**	**Tidplan**
Attrahera	Anpassa mediekanal utifrån rekryteringsbehov. Öka fokus på sociala medier.	2016-12-31
Rekrytera	Vidareförädla rekryteringsprocessen Utforma ”personliga egenskaper” vid chefsrekrytering utifrån ledar-	2016-12-31

	kriterierna. Utveckla och utbilda i kompetenskompetensbaserad intervjuteknik. I samband med att kompetens-verktyget införs underlätta GAP-analys inför rekrytering av ny chef och medarbetare.	
Behålla	Erbjuda Chefs-och ledarskapsutbildning, påbörja utvecklingen av tydlighet för medarbetarskapet (medarbetarrollen)	2016-12-31
Utveckla	I samband med att kompetens-verktyget införs underlätta GAP-analys för vad gäller utveckling av medarbetare. Utveckla och samordna intranätet för medarbetare och chefer, bland annat gällande de utbildningar som är obligatoriska. Skapa interaktiva utbildningar för lärplattformen för chefer och medarbetare.	2016-12-31

Ange antal vakanser och rekryteringsbedömning

Hälso- och sjukvårdens verksamheter inklusive tandvården ska fylla i bilaga Landstingsdriven vårdgivare. Två kolumner ”Vakanser antal årsarbetare” samt ”Nuläge rekrytering” ska fyllas i. Läs anvisningarna under fliken ”Beskrivning av dokumentet”. Underlagen förs in i Prognosverktyget för prognosberäkning av framtida gap i enheten årsarbetare.

Landstingsövergripande kompetensförsörjnings-uppdrag

Inom kompetensförsörjningen prioriteras sex uppdrag i syfte att stödja ett framgångsrikt genomförande av Framtidsplanen. Utifrån dessa sex uppdrag har ett flertal aktiviteter tagits fram för att verkställa uppdragen inom Stockholms läns landsting. Vänligen redogör så utförligt som möjligt i kolumnen ”Åtgärd” för vad din verksamhet gör för att säkerställa att respektive aktivitetet efterlevs. Observera att rutornas storlek inte har någon koppling till åtgärdstextens förväntade längd. All bifogad statistik och redovisning ska vara könsuppdelad.

De sex uppdragen

Aktivitet *Här beskrivs en aktivitet som har direkt koppling till landstingets sex kompetensförsörjningsuppdrag.*	**Åtgärd** *Beskriv <u>utförligt</u> vad som genomförts inom aktivitetens område under året. Utgå från följande punkter:* • *Vad som har genomförts* • *Vad som håller på att genomföras* • *Vad som är planerat att genomföra* • *Vilken strategi som används* • *Vilket resultat som uppnåtts* • *Vilket resultat som planerar att uppnås*
Ha en lönekostnadsutveckling på personal som inte överstiger 2 %.	Löneöversyn 2016 ska hållas inom ramen för av förvaltningsledningens beslutade löneökningsutrymme. Under 2016 ska samtlig lönesättning förankras med överordnad chef och avstämning av lönekostnadsutveckling ska genomföras varje kvartal och återkopplas till förvaltningschefen.
Använda inhyrd hälso- och sjukvårdspersonal enbart vid tillfälliga bemanningsbehov som inte kan lösas på annat sätt.	Ej relevant
Utveckla och införa egna funktioner som syftar till att möta behovet av kortvariga bemanningslösningar.	Ej relevant
Genomföra introduktion under första året efter avslutad utbildning, främst för sjuksköterskor.	Ej relevant

Införa och tillämpa KOLL/ProCompetence i hela organisationen.	En kontinerlig bedömning sker om ProCompetence är ett bra verktyg för förvaltningen med anledning av ett stort antal konsulter.
Införa och tillämpa Gat-personalplanering.	Ej relevant

BILAGA F1
EFTERLEVNAD AV POLICYER
ÅRSRAPPORT 2015

Efterlevnad av policyer och andra styrande dokument 2015 Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Förvaltning för utbyggd tunnelbana				
Styrande dokument/policyer *Styrdokument - kategori*	**Följer alla**	**Följer delvis**	**Följer ej**	**Kommentarer**
Styrning och ledning				
Arbetsordningar, reglemente och delegationsordning	x			
Internkontroll	x			
Internationellt arbete	x			
Ägarstyrning			x	Ej tillämplig
Verksamhetsstöd				
Ekonomi	x			
Forskning och utbildning			x	Ej tillämplig
Informationsförvaltning		x		Arkivansvarig (FC), Arkivredogörare (Registrator), Specifik bevarande- och gallringsplan tas fram 2016.
Investeringar och fastigheter	x			Investeringsstrategin gäller enbart för depå och fordon inom FUT
IT	x			FUT har avtal med LSF Service avseende IT.
Kommunikation	x			
Miljö		*x*		Miljöcertifiering enligt ISO 14001 slutförs under inledningen av 2016
Personal	x			FUT har avtal med HR-avdelningen inom LSF
Socialt ansvarstagande	x			Följd i tillämpliga delar
Säkerhet och krisberedskap		x		Implementering av lokal kriskommunikation har påbörjats
Upphandling	x			

Förvaltning för utbyggd tunnelbana				
Styrande dokument/policyer *Styrdokument - kategori*	**Följer alla**	**Följer delvis**	**Följer ej**	**Kommentarer**
Kärnverksamhet				
Hälso- och sjukvård		x		Följd i tillämpliga delar
Kollektivtrafik	x			
Regionplanering	x			

Förvaltning för utbyggd tunnelbana
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

STYRNINGSRAPPORT

LS 2015-0176
FUT 1501-0032

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

STYRNINGSRAPPORT 2015

Innehållsförteckning

1. Återrapportering av styrande direktiv 4
1.1 Efterlevnad av fastställt reglemente..... 4
1.2 Efterlevnad av policyer och styrdokument 4

2. Internkontroll.....5
2.1.1 Kontrollmiljö.....5
2.2 Riskbedömning och kontrollaktiviteter 6
2.3 Uppföljning 7
2.4 Försäkran om internkontroll.....7

3. Behandling av styrningsrapporten.....7

Styrningen av förvaltning för utbyggd tunnelbana utgår från kommunallagen, gällande lagar för den specifika verksamheten som bedrivs samt de direktiv som Stockholms läns landsting lämnat, exempelvis reglemente och policyer. Likaså följer förvaltningen 2013 års Stockholmsöverenskommelse som ligger till grund för förvaltningens uppdrag.

1. Återrapportering av styrande direktiv

1.1 Efterlevnad av fastställt reglemente

Förvaltningen följer reglemente för landstingsstyrelse och nämnder. Enligt 13 § så ansvarar landstingsstyrelsen för genomförandet av utbyggnaden av tunnelbanan samt övriga åtgärder som beslutas om inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling. Verksamheten har bedrivits i enlighet med reglementet.

Enligt 34 § åligger det beredningen för utbyggd tunnelbana särskilt att bereda frågor som hänförs till 2013 års resultat samt därav ingångna avtal mellan landstinget, staten och berörda kommuner om tunnelbanans utbyggnad.

1.2 Efterlevnad av policyer och styrdokument

Policyer och styrdokument har i tillämpliga delar följts.

Avseende informationsförvaltning så har ingen gallringsplan för förvaltningen tagits fram för 2015. Förvaltningen har istället följt de generella bevarande- och gallringsplanerna.

Enligt miljöutmaning 2016 ska alla landstingets verksamheter ha miljöledningssystem som är certifierade enligt ISO 14001. Arbetet med att införa ett miljöledningssystem inom förvaltningen enligt ISO 14001 pågår. Planen är att förvaltningen ska vara ISO 14001-certifierad tills slutet av februari 2016.

Varje nämnd och styrelse är inom sitt verksamhetsområde ytterst ansvarig för planering och organisering av krisberedskap. De ska därför utarbeta och anta lokala planer enligt direktiv och inriktning i krisberedskapsplan för Stockholms läns landsting samt ansvara för att utbildning och övning genomförs enligt fastställd utbildningsplan.

Förvaltningen har en fastställd krisberedskapsplan med en tillhörande kriskommunikationsplan. Förvaltningen har inte genomfört utbildning, tagit fram larmkort samt implementerat planen till fullo under 2015 vilket

planeras under våren 2016. Arbetet med förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys har påbörjats och kommer att färdigställas under 2016. Risk- och sårbarhetsanalys för den färdiga anläggningen (tunnelbanan) har prioriterats och färdigställs under våren 2016.

2. Internkontroll

Förvaltning för utbyggd tunnelbana följer landstingets Policy för internkontroll, LS 1303-0431. Internkontroll inom landstinget är en tillämpning av COSO-modellen, ett internationellt tillämpat ramverk för att beskriva den interna kontrollen. Intern styrning och kontroll definieras enligt COSO som en process där styrelse, ledning och övrig personal samverkar och med rimlig grad av säkerhet ska se till att verksamhetens mål uppnås avseende:

- Effektiv och ändamålsenlig verksamhetsstyrning
- Tillförlitlig finansiell rapportering
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och interna regler

2.1.1 Kontrollmiljö

I styrelsens arbetsordning och instruktioner för förvaltningschefen säkerställs en tydlig roll- och ansvarsfördelning till gagn för en effektiv hantering av verksamhetens risker. Styrelsen har vidare fastställt ett antal grundläggande riktlinjer av betydelse för arbetet med den interna kontrollen, bland annat markerar styrelsen vikten av att det finns tydliga och dokumenterade instruktioner och policys.

Förvaltningsledningen rapporterar regelbundet till styrelsen utifrån fastställda rutiner. Förvaltningsledningen ansvarar för det system för internkontroll som krävs för att hantera väsentliga risker i den löpande verksamheten. Här ingår bland annat riktlinjer för olika befattningshavare för att de skall förstå och inse betydelsen av sina respektive roller för upprätthållandet av god internkontroll.

Landstingsrevisorerna har under 2015 sedvanligt granskat den interna kontrollen (löpande granskning av internkontroll) samt kommer att presentera en årsrapport efter att förvaltningen har lämnat ifrån sig sin årsrapport.

Landstingsrevisorerna påpekar i granskningen av delårsbokslutet att förvaltningen inte på ett tydligt sätt brutit ner fullmäktiges långsiktiga mål eller dess kortsiktiga mål/indikatorer till egna verksamhetsnära mål. Förvaltningen har dock utvecklat en målkarta för 2015 som även fungerar

som en verksamhetsplan. Den beskriver förvaltningens uppdrag, vision och mål. Här beskrivs mål och målarbete mer adekvat och på ett mer verksamhetsnära sätt än vad det görs i budgeten.

Rekommendationer från landstingsrevisorerna:

- Förvaltningen för utbyggd tunnelbana bör anpassa fullmäktiges mål och indikatorer till egna verksamhetsnära mål och indikatorer i kommande budgetar för förvaltningen.
- Förvaltningen för utbyggd tunnelbana bör teckna avtal med SLL personal och utbildning avseende förvaltning och drift av Heroma. Avtalet bör även inkludera riskanalys avseende Heroma.
- Förvaltningen för utbyggd tunnelbana behöver stärka behörighetshanteringen i Heroma.

2.2 Riskbedömning och kontrollaktiviteter

Förvaltningen har reviderat internkontrollplanen för 2015 den 3 mars 2015. Områden där väsentliga brister noteras åtgärdas löpande och följs upp. Internkontrollplanen för 2015 är bilagd till årsrapporten.

I förvaltningens internkontrollplan för 2015 finns 21 riskområden som kopplar till förvaltningens strategiska områden i den strategiska planen. Uppföljningen av åtgärder kategoriseras i grönt, gult eller rött beroende på i vilken mån åtgärderna är genomförda. Ingen åtgärdsstatus är röd. Nio är gröna och tolv är gula. Riskerna hanteras bland annat genom att förvaltningens risksamordnare har kontinuerliga avstämningar med respektive funktion och projekt.

Prioriterade riskområden under 2015 är:

- *Försenad planläggnings- och tillståndsprocess*
  Exempel på åtgärder för att hantera risken är fördjupad lokaliseringsutredning för Odenplan-Arenastaden, ytterligare kvalitetssäkring av underlag, mötesserier med länsstyrelsen både per projekt och övergripande avseende såväl planläggning som miljötillstånd.

- *Beslut av val av tekniska lösningar*
  Exempel på åtgärder för att hantera risken är att ta fram åtgärder utifrån second opinion-analys vid utformning av typstation och undersöka ett flertal specifika lösningar. Andra prioriterade beslut kring tekniska lösningar har tagits för normalsektioner där utformningen optimeras utifrån bland annat kostnadseffektivitet.

- *Komplicerade förhållanden under byggtiden (brist på tillfälligt boende/vistelse)*
  Exempel på åtgärder för att hantera risken är rekrytering av samordnare för omgivningspåverkan, kontakt med fastighetsägare för att undersöka möjligheter och erfarenhetsutbyte med Citybanan.

- *Bristande samarbete med externa samarbetsparter (som kan leda till förseningar i framtagandet av genomförandeavtal med kommunerna)*
  Exempel på åtgärder för att hantera risken är avsiktsförklaring kring Barkarby station, hantering av bussterminaler i genomförandeavtalen och projektspecifika texter i genomförandeavtalen. Vidare är en åtgärd tredjepartsutredning kring 3D-fastighetsbildning/servitut samt konsekvensbeskrivning efter tredjepartsutredning.

2.3 Uppföljning

Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som förvaltningsledningen lämnar. Arbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna kontrollen och externa revisionen. Uppföljningen av internkontrollplanen 2015 är bilagd till årsrapporten.

2.4 Försäkran om internkontroll

Förvaltningens förvaltningschef har i särskild bilaga till årsrapporten lämnat försäkran att nödvändiga åtgärder vidtagits för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom bolaget i enlighet med Policy för Internkontroll LS 1303-0431.

3. Behandling av styrningsrapporten

Denna styrningsrapport ingår som en bilaga till årsrapporten 2015 och kommer att styrelsebehandlas 2016-04-12.

Försäkran internkontroll

Till landstingsstyrelsen

Denna försäkran lämnas i anslutning till inrapportering av årsbokslut per 31 december 2015, och avser Förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Försäkran kring internkontroll utgår från Policy för internkontroll för Stockholms läns landsting och bolag, LS 1303-0431, punkt 4.2.

Härmed avges försäkran att nödvändiga åtgärder vidtagits för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom förvaltningen/bolaget.

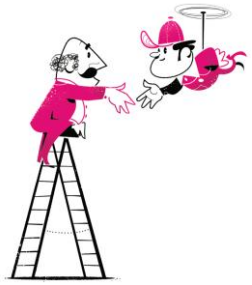
Stockholm 2016-02-01

Förvaltningschef Mårten Frumerie

Mer än bara trösklar

Stockholms läns landstings program 2011 – 2015 för delaktighet för personer med funktionsnedsättning

I programmet (lättläst) som Landstingsfullmäktige beslutade den 16 mars 2010 beskrivs hur målen nås. Varje år ska förvaltningar och bolag redovisa följande indikatorer:

Mål 1 Bemötande

1. Vilka åtgärder har vidtagits för att öka medvetandet och kunskapen hos medarbetare, entreprenörer och allmänhet. Visa de kvantitativa och kvalitativa resultaten av åtgärderna.

Svar: Förvaltningen har under året genomfört flera samråd vilka har varit öppna för alla. Vidare har förvaltningen informerat vid landstingsstyrelsens samverkansråd med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

2. Hur många avtal av det totala antalet avtal innehåller avsnitt om bemötande, hur många uppföljningar har gjorts avseende bemötandet samt har ekonomiska regleringar genomförts.

Svar: Inga avtal har slutits som påverkar personer med funktionsnedsättning.

3. Vilka åtgärder har vidtagits för att personer med funktionsnedsättning ska kunna anställas

Svar: Förvaltningen har ett öppet och välkomnande synsätt vid rekrytering.

Mål 2 Kommunikativ tillgänglighet

1. Vilka åtgärder har vidtagits för att öka den kommunikativa tillgängligheten. Visa de kvantitativa och kvalitativa resultaten av åtgärderna.

Svar: Informationsmaterial och samråd har varit tillgängliga för alla, oavsett funktionsnedsättning. Det material som publiceras på förvaltningesn webbplats är anpassat för personer med funktionshinder.

2. Hur många avtal av det totala antalet avtal innehåller avsnitt om kommunikativ tillgänglighet. Hur många uppföljningar har gjorts avseende kommunikativ tillgänglighet. Har ekonomiska regleringar genomförts.

Svar: Inga tillämpliga avtal har slutits.

3. Anser personer med funktionsnedsättning att den kommunikativa tillgängligheten till de tjänster som landstinget erbjuder har ökat.

Svar: Ingen undersökning har genomförts under 2015.

4. Anser personer med funktionsnedsättning att deras möjligheter till engagemang och delaktighet i den demokratiska processen har ökat.

Svar: Ingen undersökning har genomförts under 2015.

Mål 3 Fysisk tillgänglighet

1. Hur många avtal av det totala antalet avtal innehåller avsnitt om den fysiska tillgängligheten, hur många uppföljningar har gjorts avseende den fysiska tillgängligheten samt om ekonomiska regleringar har genomförts.

Svar: Inga tillämpliga avtal har slutits.

2. Har samverkan med andra samhällsaktörer ökat.

Svar: En hög grad av samverkan sker kontinuerligt med flera andra parter.

3. Har fysiska hinder eliminerats så att personal med funktionsnedsättning har kunnat anställas.

Svar: Inga fysiska hinder har identifierats som har varit anledning till handling.

Utifrån svaren på ovanstående frågor anser ni att ni har metoder och verktyg för ett systematiskt arbete?

Indikator:

- *Andel av landstingets förvaltningar och bolag som infört metoder och verktyg för systematiskt arbete.*

Verktyg och metoder för systematiskt arbete innebär att verksamheten uppfyller beskrivningen i programmet gällande områdena bemötande, kommunikativ tillgänglighet och fysisk tillgänglighet

Nivå	Ja	Delvis	Nej
Kryssa i på vilken nivå verksamheten har metoder och verktyg enligt angiven beskrivning.	Metoder och verktyg finns och används av **alla** delar av arbete inom de tre mål-områdena i Mer än bara trösklar	Metoder och verktyg finns och används för **vissa** delar av arbete inom de tre mål-områdena i Mer än bara trösklar	Inga metoder och verktyg finns för systematiskt arbete inom de tre målområdena i Mer än bara trösklar
➔		x	

Tillgänglighet

”Att göra informationen tillgänglig betyder att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med – och ta del av – myndighetens information via tryckta medier, telefon, webb, film och möten.”

”Att göra lokalerna tillgängliga betyder att personer med funktionsnedsättning ska kunna besöka en myndighet – samt ta del av och delta i verksamheten där. Lokalerna ska också fungera som arbetsplats för personer med funktionsnedsättning.”

”Ibland sker förändringar inom tillgänglighetsområdet – till exempel nya standarder, regler och lagar samt ny kunskap. På Myndigheten för delaktighet (F d Handisam) webbplats, www.mfd.se, hittar du de senast uppdaterade riktlinjerna.”

Läs mer i Riktlinjer för tillgänglighet, Riv hindren

Bilaga F6

Finanspolicy - 4.2 Specifik rapportering

Förvaltningar och bolag ska i samband med varje bokslut enligt gällande anvisningar speciellt rapportera:
• valutaexponering överstigande motsvarande 2 mkr
• samtliga förskottsbetalningar
• bankgarantier avseende förskottsbetalningar

AB SLL Internfinans är slutmottagare av ovanstående rapportering och skall tillse att denna används i den finansiella riskhanteringen, inkluderat att bevaka och följa upp eventuella koncernövergripande limiter behandlade i övrigt i finanspolicyn.

AB SLL Internfinans ska löpande rapportera efterlevanden av sin egen styrdokumentation till AB SLL Internfinans styrelse.

Namnge blanketten enligt följande "Bilaga F6 uppföljning finanspolicy enhetens namn.xls".

Förv/Bolag	**2970**
Period	**1512**
Aktualitet	**AC**

Valutaexponering överstigande motsvarande 2 mkr SEK — Formelfält! Formelfält Formelfält!

Valuta	Datum för avtal (då exponering uppkommer)	Likviddatum (=betalnings-datum) [om flera, dela upp på flera rader]	Belopp i utländsk valuta			UB Valuta-kurs	Belopp i SEK			Kommentar
			Exponering	Säkrat belopp	Exponering - Säkring		Exponering	Säkrat belopp	Exponering - Säkring	
EUR				0	0	9,190				
JPY				0	0	0,070				
USD				0	0	8,457				
NOK				0	0	0,956				
GBP				0	0	12,462				
OVR				0	0	1,000				
					0					
					0					
					0					
					0					
					0					
Summa	---	---	---	---	0	---	0	0	0	---

I det fallet valutaexponering härrör sig från flera betalningar som förfaller på olika likviddagar ska dessa delas upp i flera poster, per datum de förfaller. Om exponeringen gäller olika kontrakt bör detta också klargöras i kommentarsfältet.

Om flera rader behövs, markera valfri rad i formuläret och klicka på infoga - rader i menyraden.

Valutakurs per bokslutsdagen.

Även belopp med förfall längre fram än ett år ska rapporteras.

Valutakurs per bokslutsdagen.

Kontaktpersoner AB SLL Internfinans

Anders Galmén 737 42 67
Jonas Ahlsén 073-746 56 20

Frågeformulär avseende uppföljning av landstingets Upphandling och Inköp år 2015

Frågeformuläret syftar till att besvara hur förvaltningar/bolag arbetat med upphandling under året.

1. Upphandlat år 2015

Här avses annonserade upphandlingar som avslutats under år 2015, det vill säga där tilldelningsbeslut fattats. Avrop, beställning och förnyad konkurrensutsättning på föregående års ramavtal tas inte med. Upphandlingsvärdet avser det sammanlagda avtalsvärdet, inklusive optionsår. Mkr betecknar miljoner kronor.

1.1. Ange antalet upphandlingar över 505 800 kr (det vill säga gränsen för direkt-upphandling) för LOU samt det totala upphandlingsvärdet för dessa. Särskilj egna upphandlingar, samordnade upphandlingar och de upphandlingar som Ni gett SLL Upphandling i uppdrag att utföra. De verksamheter som går under LUF anger upphandlingar över 939 342 kr (det vill säga gränsen för direktupphandling).

Upphandlingar över 505 800 kr för LOU samt 939 342 kr för LUF år 2015		
Upphandling	Antal upphand-lingar, totalt	Totalt upphand-lingsvärde (mkr)
Egna upphandlingar	0	0
Samordnad upphandling	0	0
Uppdrag till SLL Upphandling	0	0

Samordnad upphandling är när två eller flera nämnder/styrelser eller bolag gemensamt anskaffar varor och tjänster av samma slag. Den part som genomför den samordnade upphandlingen redovisar denna i enkäten.

Eventuella kommentarer till fråga 1.1: **Inga enskilda upphandlingar över 939 342 kr har gjorts under 2015.**

1.2. Ange antalet direktupphandlingar och det totala upphandlingsvärdet för dessa.

Antal direktupphandlingar och upphandlingsvärde år 2015		
Upphandling	Antal	Totalt upphandlingsvärde (mkr)
Mellan 100 000 - 505 800 kr för LOU och 939 342 kr för LUF	5	1, 3
Över 505 800 kr för LOU och 939 342 för LUF med synnerliga skäl	0	0

Eventuella kommentarer till fråga 1.2:

2. Miljöprogram och uppförandekod

2.1 I hur många upphandlingar (exklusive direktupphandlingar) där avtal har tecknats år 2015 har landstingets miljöprogram beaktats? Avser upphandlingar över 505 800 kr för LOU och 939 342 kr för LUF.

Upphandlingar där landstingets miljöprogram beaktats år 2015	
	Antal upphandlingar, totalt
Egna upphandlingar	0
Samordnad upphandling	0
Uppdrag till SLL Upphandling	0

2.2 I hur många av de av fullmäktige beslutade prioriterade områdena har krav ställts på landstingets uppförandekod? De prioriterade områdena är instrument och rostfria sjukvårdsartiklar, operation och engångsmaterial, handskar, sprutor och kanyler, förbandsartiklar, textilier.

Upphandlingar där krav ställts på landstingets uppförandekod år 2015	
	Antal upphandlingar, totalt
Egna upphandlingar	Ej aktuellt
Samordnad upphandling	Ej aktuellt
Uppdrag till SLL Upphandling	Ej aktuellt

2.3 Antal övriga upphandlingar där krav ställts i på uppförandekod utöver de av fullmäktige prioriterade områdena

Upphandlingar där krav uppförandekod utöver prioriterade områden år 2015	
	Antal upphandlingar, totalt
Egna upphandlingar	0
Samordnad upphandling	0
Uppdrag till SLL Upphandling	0

Vilken uppförandekod har använts?

2.4 Antal genomförda uppföljningar av uppförandekoden: 0

a) Antal uppföljningar som lett till åtgärd:

aa) Om det lett till åtgärd, beskriv denna:

3. Avtal

3.1 I vilken utsträckning utnyttjar Er verksamhet samordnade upphandlingsavtal?

Alltid ☐
Ofta ☐
Sällan x
Aldrig ☐

Om svar ”sällan” eller ”aldrig”, ange orsak: Ramavtal används då det är tillämpliga. Behovet har inte varit stort under 2015.

4. Använder ni elektroniska beställningssystem?

Ja ☐
Nej x

A) Om ja, vilket system används:

Clock Work ☐
Annat ☐

Om annat ange vad:

B) Om nej, finns planer på ett införande?

Ja ☐
Nej x

Kommentar: Upphandling avser främst entreprenader.

5. Kvalitet i upphandlingsarbetet

5.1 I mars 2010 antog landstingsfullmäktige en ny upphandlingspolicy.

Finns det en dokumenterad lokal upphandlingspolicy som följs?		Finns det en dokumenterad och standardiserad upphandlingsprocess som följs?	
2014	2015	2014	2015
Ja ☐ Nej x	Ja ☐ Nej x	Ja ☐ Nej x	Ja ☐ Nej x

Eventuella kommentarer till fråga 5.1: Landstingets policy gäller. Upphandlingsprocessen finns beskriven på intranätet men är inte fastställd som policy/riktlinje. Arbete pågår med beskrivning av förvaltningens upphandlingsprocess.

6. Upphandlingsstrategi

6.1 I vilken utsträckning har en upphandlingsstrategi innehållande riskanalys och kvalitetssäkringsmoment upprättats? Gäller upphandlingar över 505 800 kr för LOU och 939 342 kr för LUF.

Upphandlingsstrategi		
	Antal med genomförd och dokumenterad upphandlings-strategi	Antal upprättade strategier innehållande dokumenterad riskanalys och kvalitetssäkrings-moment
Egna upphandlingar	0	0
Samordnad upphandling	0	0
Uppdrag till SLL Upphandling	0	0

Eventuella kommentarer till 6.1: En övergripande upphandlingsstrategi för förvaltningens entreprenadupphandlingar är framtagen. Den beslutas och fastställs under Q1 2016. Därutöver kommer projektspecifika strategier att tas fram för respektive delprojekt.

7. Uppföljning

7.1 Har ni en organisation som säkerställer aktiv uppföljning av ingångna avtal?

Ja ☐

Beskriv denna:

Nej x

Om nej, ange varför? Uppföljning av ingångna entreprenadavtal kommer att göras, ansvar fördelas inom förvaltningen för respektive uppföljningsområde. (tid, ekonomi, kvalitet, hållbarhet, arbetsmiljö, försäkringar, index med mera)

7.2 Genomför ni seriositetskontroller via skattemyndigheten under pågående avtalsperiod?

Ja
Nej x

Om nej ange varför: För 2015 års beställningar är avtalsperioden kort. För kommande entreprenadavtal kommer kontroller att göras under avtalsperioden.

7.3 Följer ni regelmässigt upp avtal ekonomiskt under pågående avtalsperiod?

Ja x
Nej ☐

Beskriv om ni gör annan regelmässig uppföljning av avtal:

7.4 Hur många avtal (till exempel serviceavtal och försörjningsavtal, med försörjningsavtal avses städning, mat och tvätt) har ni följt upp ekonomiskt under år 2015? Avser avtal med årligt avtalsvärde över 2,0 mkr för LOU och LUF. Hur många sådana avtal har ni totalt?

Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF	Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som följts upp ekonomiskt
Ej aktuellt	Ej aktuellt

7.5 Hur många avslutade avtal (till exempel serviceavtal och försörjningsavtal, med försörjningsavtal avses städning, mat och tvätt) under 2015 har följts upp avseende villkor i avtalet? Avser avtal med årligt avtalsvärde över 2,0 mkr för LOU och LUF. Hur många sådana avtal har avslutats under året?

Antal avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som avslutats under år 2015	Antal avslutade avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, som följts upp avseende villkor i avtalet	Antal avslutade avtal med högre värde än 2,0 mkr, LOU och LUF, utan särskilda villkor i avtalet
Ej aktuellt	Ej aktuellt	Ej aktuellt

8. Små och medelstora företag

8.1 Har förfrågningsunderlag anpassats så att små företag har möjlighet att delta i det konkurrensuppsökande skedet? Gäller upphandlingar över 505 800 kr för LOU och 939 342 kr för LUF. Definition: små företag har färre än 50 anställda och bedöms vara fristående företag, det vill säga företag som inte bedöms ägas till större delen av annat företag.

Ja x (mätutrustning i bergvärmebrunnar)

a) Antal upphandlingar där förfrågningsunderlaget anpassats:

aa) På vilket sätt har förfrågningsunderlaget anpassats? Ingen speciell anpassning gjordes, beroende på uppdragets omfattning var det naturligt att mindre företag kunde vara med i upphandlingen.

aaa) Antal små företag som erhållit avtal? 1
Nej ☐

Ange varför:

9. Medarbetarstatistik

Här anges hur många genomsnittligt antal årsarbetare (**ej personer**) som arbetar med inköp (beställning/avrop) respektive upphandlingar. Beräkning av genomsnittligt antal framgår av Anvisningar årsbokslut 2015. (OBS! Om en medarbetare i sin tjänst till viss del har att upphandla/göra inköp så uppskattar Ni hur stor respektive del är). **De som avropar ute i vården skall ej tas med här.**

	Upphandlare		**Inköpare (beställning/avrop)**	
	2014	2015	2014	2015
Antal heltidstjänster:	1	2	Ej aktuellt	Ej aktuellt

Eventuella kommentarer till fråga 9: Avrop mot ramavtal kan göras (och har gjorts) av andra än inköpare.

10. Överprövningar

10.1 Ange antal unika överprövningsmål (så kallade målnummer, det vill säga flera parallella mål med olika leverantörer avseende samma upphandling) med lagakraftvunna domar under år 2015 där SLL fått rätt.

	SLL har fått rätt och ärendet har blivit:					
	- avslaget		**- avskrivet**		**- återkallat**	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Antal:						

10.2 Ange antal unika överprövningsmål (så kallade målnummer) med lagakraftvunna domar under år 2015 där anbudsgivaren fått rätt eller där domstolen dömt att upphandlingen ska göras om.

	SLL har ålagts att:			
	göra en rättelse		**göra om upphandlingen**	
	2014	2015	2014	2015
Antal:				

Eventuella kommentarer till fråga 10: Oklart hur många upphandlingar SLL har gjort. För FUT del är svaret 0 i alla frågor (10.1 och 10.2)

11. Ökad eller minskad konkurrens vid upphandling

Mäter ni om konkurrensen vid upphandling förändras mellan åren? Till exempel genom att mäta antalet anbud per upphandling.

Ja	☐
Nej	x

Om nej ange varför: Mätning kommer att göras av hur många leverantörer som bjuds in till anbudsgivning samt hur många godkända anbud som kommer in för respektive upphandling.

Om ja ange hur ni mäter:

Uppgiftslämnare och kontaktperson:

Resultatenhet	Kontaktperson	E-postadress	Telefon-nummer
FUT	Pia Lindberg Nedby	Pia.lindberg-nedby@sll.se	070-7373029

Internkontrollplan 2015 för förvaltning för utbyggd tunnelbana (uppföljning av) LS 2015-0175, FUT 1501-0031

Strategiskt område / Kravområde	Nr	Riskbeskrivning (Risk för… …på grund av…)	Påverkan (…vilket medför att…)	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd (acceptera/begränsa/dela/ eliminera)	Kontrollmoment och frekvens	Riskägare	Status ● ● ●	Kommentar Uppföljning och status vid årsrapportering
Finansiering/ Ekonomi	1	Avvikelser från landstingsfullmäktiges beslutade investeringsutgift	Uppdragsgivare, parter och intressenters förtroende påverkas negativt, kan ge negativ uppmärksamhet i media	2	2	4	BEGRÄNSA Proaktivt arbete genom projektuppföljnings- och analysmöten Tydlig och bra kommunikation med uppdragsgivare, parterna Transparent redovisning Sätta tydliga ramar för vad som omfattas via t.ex. genomförandeavtal	Projektuppföljnings- och analysmöten månadsvis Styrgrupp, delprojektstyrelse samt ekonomiråd med parterna. Ekonomisk redovisning månadsvis	Respektive projekt- och funktionschef	● (GRÖN)	Projektuppföljnings- och analysmöten har skett kontinuerligt. Förvaltningen har tagit fram rutiner för kalkylering för projektörer och processbeskrivning för genomförande av successiv kalkylering. Ekonomisk redovisning har skett månadsvis till parterna. Fortsatt fokus på investeringsutgifterna behövs under 2016. Investeringsutgifterna är 85 mkr högre än budgeterat under 2015. Totalt sett är dock utfallet enligt plan.
	2	Avvikelser från beslutad kostnadsbudget	Uppdragsgivare, parter och intressenters förtroende påverkas negativt	2	2	4	BEGRÄNSA Proaktivt arbete genom projektuppföljnings- och analysmöten. Tydlighet och bra kommunikation med uppdragsgivare, parterna Transparent redovisning	Projektuppföljnings- och analysmöten månadsvis Styrgrupp, delprojektstyrelse samt ekonomiråd med parterna. Ekonomisk redovisning månadsvis	Respektive funktions- och projektchef	● (GRÖN)	Funktionsuppföljningsmöten har skett kontinuerligt. Bemanningsplaner är framtagna för respektive funktion. Rapportering via t.ex. lägesrapporter till parterna, styrgruppsrapportering, styrelserapport. Kostnaderna är lägre än budgeterat i årsbokslutet.
	3	Brister i rutiner och att rutiner inte efterlevs	Uppdragsgivare, parter och intressenters förtroende påverkas negativt, ökade kostnader, möjliga anmälningar, negativ medial publicitet	2	3	6	BEGRÄNSA Processbeskrivningar Internt kvalitetsarbete	Ev. internrevision Uppkomna brister	Bitr Förvaltningschef / Chef Ekonomi och administration	● (GUL)	Flertalet processbeskrivningar och rutiner är framtagna. Projekthandboken har kontinuerligt uppdaterats. Fortfarande fortgår implementering av vissa rutiner. Hittills har inga större brister framkommit. Miljöcertifiering är påbörjad under 2015.
Kompetensförsörjning	4	Hög arbetsbelastning / sårbar organisation pga. det höga tempot och de komplexa frågeställningarna och otillräcklig bemanning	Arbetet blir kraftigt personberoende och sårbart. Risk för att personer blir överbelastade.	4	3	12	BEGRÄNSA Kompetens- och resursplan Rekrytering i tid Tydliga process- och rutinbeskrivningar	Projekt- resp. funktionsuppföljningsmöten med förv chef Möten mellan medarbetare och chef	Respektive projekt- och funktionschef	● (GUL)	Framtagande av projekthandboken och projektspecifikationer har medfört effektivisering och likriktning av projektledningsarbetet. Projekten och stabsfunktionerna har bemannat upp sina organisationer i princip enligt plan, dock krävs fortsatt arbete med rekrytering och effektivisering av arbetsätt. Ett intranät har byggts upp vilken stärker möjligheten till åtkomst av rätt information och minskar arbetsbelastningen. Projekt- resp. funktionsuppföljningsmöten med förvaltningschef. Medarbetar-undersökningen påvisar en förhöjd stressnivå vilket är ett arbetsområde för ledningsgruppen under 2016.

Strategiskt område / Kravområde	Nr	Riskbeskrivning (Risk för… …på grund av…)	Påverkan (…vilket medför att…)	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd (acceptera/begränsa/dela/ eliminera)	Kontrollmoment och frekvens	Riskägare	Status ● ● ●	Kommentar Uppföljning och status vid årsrapportering
Samverkan	5	Bristande samarbete i den egna organisationen	Otydlig och mindre effektiv organisation, tidsförskjutning och högre kostnader	3	2	6	BEGRÄNSA Kontinuerligt arbete med värdegrund och målkarta, teambuildingsaktiviteter, rutiner, processbeskrivningar, beslutsgång, tydliga uppdrag t.ex. projektspecifikation med tillhörande uppföljning Konsulter och anställda ska behandlas lika Ledningspersoner och nyckelfunktioner anställda i möjligaste mån Internkommunikation - mötesserier, ledningsbrev	Medarbetarundersökning 1 ggr/år Antal ledningsbrev, antal genomförda möten (frukostmöten, förvaltningsmöten)	Förvaltningschef	● (GUL)	Medarbetarundersökningen visar ett högt värde avseende samarbete för att uppnå mål (86). Ledningsbrev har införts månatligen. Intern kommunikation i form av frukostmöten, förvaltningsmöten. Förvaltningsdag med värdegrund och info från projekten. Mötesplaner för samordning mellan berörda funktioner och projekt har förankrats.
	6	Bristande samarbete med externa samarbetsparter pga. att vi inte lyckas med att hitta bra sätt att arbeta tillsammans	Energikrävande och utdragna diskussioner, sena projekteringsförutsättningar, risk för omtag, försenad produktionsstart	2	4	8	BEGRÄNSA Skapa bra samverkansklimat Tydliga gränssnitt och tydliga överenskommelser Transparent och kontinuerlig information via delprojektsstyrelse och lägesrapport Samarbete med aktörernas kommunikationsfunktioner	Enkät	Respektive chef	● (GUL)	Enkät har skickats till samarbetsparter. Relativt få svarande men av de som svarat är 90 % positiva eller neutrala till förvaltningen. Externa lägesrapporter skickas till parterna. Bra samarbete med externa parters kommunikationsfunktioner är etablerat. Fokus på processen kring den samordnade planläggningen inklusive stort arbete med gränssnitt mellan de olika parterna. Samordningsresurs som arbetar med samordning och framtagande av genomförandeavtal. Genomförandeavtal med berörda kommuner är inte påskrivna under 2015. Samverkansavtal är tecknat med flertalet ledningsägare och andra t ex med Svenska kyrkan och andra fastighetsägare.
	7	Ensidig/negativ bild i media	Sänkt förtroende hos allmänheten.	2	2	4	BEGRÄNSA Tidig, tydlig och korrekt information till media. Om felaktigheter förekommer bemöts de med korrekt information.	Utvärdering andel positiva/negativa/neutrala artiklar	Chef Kommunikation	● (GRÖN)	Attitydundersökningar visar att de flesta är positiva till utbyggnaden. Media-rapporteringen under året har i huvudsak varit saklig och neutral eller positiv. Förvaltningen har fått ut sina budskap. Det mesta av den negativa publicitet som förekommit har varit insändare eller annat åsiktsmaterial som krönikor.
	8	Bristande informationsspridning om påverkan under byggtiden	Sänkt förtroende hos de berörda, negativ medial uppmärksamhet	1	3	3	BEGRÄNSA Tidig och tydlig kommunikation Nyhetsbrev, information till boende	Enkät Antal informationsmöten	Chef Kommunikation / Respektive projektchef	● (GRÖN)	Förvaltningens verksamhet i samhället har varit begränsad. Pågående arbeten är geotekniska undersökningar i Saltsjön, arkeologiska undersökningar i Barkarby samt grundvattenmätningar på flertalet platser. Informationsspridningen kring dessa verksamheter har fungerat bra och inga klagomål har inkommit. Under året har flertalet digitala och tryckta nyhetsbrev skickats ut till allmänhet och intressenter längs berörda sträckor samt informations-lappar i berörda trappuppgångar. Ett tiotal öppna hus-aktiviteter har genomförts i samband med samrådsprocesserna. För projekt Nacka-söderort har ett extra samråd kring genomförandetiden genomförts för att infånga synpunkter från berörda.

Strategiskt område / Kravområde	Nr	Riskbeskrivning (Risk för… …på grund av…)	Påverkan (…vilket medför att…)	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd (acceptera/begränsa/dela/ eliminera)	Kontrollmoment och frekvens	Riskägare	Status ● ● ●	Kommentar Uppföljning och status vid årsrapportering
	9	Negativa konsekvenser till följd av fattade beslut för enskilda intressenter	Sänkt förtroende hos de berörda, negativ medial uppmärksamhet	2	2	4	BEGRÄNSA Tidig och tydlig information Tydlig kommunikation som förklarar t.ex. val av stationsläge, samordning med parterna, gemensam kommunikation Förklara och förtydliga säkerhetskoncept och ersättningsmöjligheter	Enkät Få klagomål	Respektive projektchef/Chef Tillstånd och fastighet/Chef Kommunikation	● (GRÖN)	Som en följd av planläggningsprocessen har vissa negativa konsekvenser uppmärksammats för enskilda intressenter så som t.ex. kommande störning under byggtiden, placering av uppgångar, djupa stationer och nedläggning av befintlig station. I samrådsredogörelsen är synpunkterna bemötta med tydliga motiveringar.
Tid	10	Försenad planläggnings- och tillståndsprocess pga. beroenden mellan parter och intressenters processer alternativt överklaganden	Länsstyrelsen inte kan fatta beslut, förskjutning tidplan, ökade kostnader	3	4	12	ELIMINERA Kvalitetssäkrat underlag Samverkan	Ansökan i tid Godkända underlag och beslut	Bitr Förvaltningschef	● (GUL)	Omfattande dialog med länsstyrelsen kring innehåll och upplägg av MKB inför deras godkännande pågår. Flertal anvisningar och rutiner framtagna för att stödja, kvalitetssäkra och likrikta de olika projektens ansökningar för att underlätta i kommande hantering hos Länsstyrelsen resp. miljödomstolen. Flertalet samråd med berörda myndigheter kring upplägg och innehåll i tillståndsprövningen. Förvaltningen stödjer kommunerna i framtagande av underlag till deras detaljplaneprocesser. Vissa justeringar i tider för inskick av handlingar till länsstyrelsen har genomförts i syfte att kvalitetssäkra underlagen.
	11	Sena beslutstillfällen (t.ex. lokaliseringsbeslut, inriktningsbeslut depå)	Osäkra projekteringsförutsättningar, ev. förskjutning tidplan	2	4	8	BEGRÄNSA Tydliggöra beslutsprocess och följa tidplaner för beslut, dialog med politiken kring behov av fattade beslut	Beslut enligt plan	Respektive projektchef	● (GRÖN)	Några av samråden för järnvägsplan samt lokaliseringsstudier har förskjutits i förhållande till ursprunglig planering. Godkännande av lokaliseringsutredning Depå i LS har förskjutits till 2016. Förskjutningarna i tid bedöms dock inte påverka den övergripande projekttidplan.
	12	Oidentifierade förändringsposter som har påverkan på tidplanen	Tidplanen riskerar att försenas	4	3	12	BEGRÄNSA Arbete med WBS Tydlig omfattningsbeskrivning av uppdraget	Tidplan	Respektive chef	● (GUL)	Inga nya betydande poster har identifierats under 2015.
	13	Identifierade förändringsposter som har påverkan på tidplanen	Tidplanen riskerar att försenas	4	3	12	BEGRÄNSA Arbete med WBS Tydliga konsekvensbeskrivningar till beslutsfattare	Tidplan	Respektive chef	● (GUL)	För att på ett enhetligt sätt följa upp projektens tidplaner har en rutin för tidplanering baserad på WBS-koder fastställts och en processbeskrivning för tidplanering har påbörjats. Arbete pågår kontinurligt med uppdatering av projekttidplanerna. Det gemensamma tidplaneringsarbetet med TF har intensifierats.
Affärsformer	14	Dåliga/misslyckade upphandlingar pga. bristfälliga anbud, brister i förfrågningsunderlag eller överprövning av beslut	Kostnadsfördyringar, tidsförskjutning	2	3	6	BEGRÄNSA Genomarbetat underlag, tillräcklig anbudstid, börja upphandlingsarbetet i god tid, aktivt arbete på leverantörsmarknaden Kvalitetsgranskning Dialog med anbudsgivare	Få frågor Många anbud	Chef Upphandling och juridik	● (GRÖN)	En upphandlingsstrategi har tagits fram under 2015. Endast konsultupphandlingar har gjorts utan överprövningar. Förvaltningen har medverkat vid flertal tillfällen och marknadsfört projekten såväl nationellt som internationellt.

Strategiskt område / Kravområde	Nr	Riskbeskrivning (Risk för… …på grund av…)	Påverkan (…vilket medför att…)	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd (acceptera/begränsa/dela/ eliminera)	Kontrollmoment och frekvens	Riskägare	Status ● ● ●	Kommentar Uppföljning och status vid årsrapportering
Teknik	15	Nyttjar ej kostnadseffektiva tekniska lösningar pga. otillräckligt utredningsarbete	Ökade kostnader, överstandard	3	3	9	BEGRÄNSA Kompetent och erfaren projekteringsledning och konsulter Ifrågasätta ställda krav som riskerar att leda till överkvalitet	Projekteringsmöten månadsvis, LCC-analyser, kalkylavstämningar med berörda	Respektive chef	● (GUL)	Projekteringsprocessen sker i flera steg för att hitta mer detaljerade lösningar. Under 2015 har utredningar och tekniska underlag påbörjats. Utredningarna ska beskriva övergripande systemlösningar och påvisa genomförbarhet och funktion. I samverkan mellan projekten och projektörer har utvärdering och optimering av tekniska gemensamma lösningar gjorts för att minska kostnaderna.
	16	Komplicerade förhållanden i byggmiljön, påverkan på Stockholmstrafiken.	Ökade kostnader och förseningar i tidplanen, oväntade störningar i omgivningen, negativ publicitet och opinion. Bristande förtroende hos allmänheten	4	4	16	BEGRÄNSA Kompetent och erfaren projekteringsledning och konsulter Noggranna grundundersökningar Bra planering, incitament i avtalen för att minska störningar Verka för tillräcklig ersättningstrafik, god kommunikation	Projekteringsmöten månadsvis Antal ersättningsanspråk	Respektive chef	● (GRÖN)	Alla projekt har bemannat med produktionskunniga resurser. I samband med framtagande av tekniska lösningar görs en produktionsplanering för att säkra genomförandet. Flertalet utredningar och inventeringar av befintliga förutsättningar är underlag till begränsningar och krav för kommande produktion för att erhålla acceptabla störningar i samhället. Inhämtat erfarenheter från andra projekt, hantering av omgivningspåverkan samt kontakter med fastighetsägare har skett. TF har tillsatt en resurs för hantering av intrångsfrågor och ett gemensamt projekt har bildats för att hantera överlämning/ mottagning. Under 2015 har inte några aktiviteter startat som påverkar framkomligheten på vägar, kollektivtrafik eller gång- och cykelvägar.
	17	Bristande implementering av riskhanteringsprocess	Fördyringar, förseningar, sämre förhållanden med samarbetsparter, omtag, fel tekniska lösningar	2	2	4	BEGRÄNSA Fokus på risker Samarbeta med alla parter i riskhanteringsprocessen	Lägesbeskrivning av risker 4 ggr/år till styrgruppen Projektuppföljningsmöten	Respektive chef	● (GUL)	Riskhanteringsrutinen är fastställd och implementering av rutinen och processbeskrivning har skett. Respektive projekt/funktion har egna riskregister som kontinuerligt följs upp. En risk-samordningsgrupp har bildats som hanterar förvaltningsövergripande risker.
	18	Kravhanteringsprocess: kraven kommer inte ut på rätt sätt till konsulter/projekten och är rätt satta vilket riskerar att systemmålen inte uppnås	Påverkar tidplanen i och med att behöver projektera om, ökade kostnader, felaktig anläggning vid överlämnande	3	2	6	BEGRÄNSA Tydlig process, informera om processen, effektiv ändringshanteringsprocess	Löpande ta fram nyckeltal för kravhanteringsprocessen - hur många uppfyllda av totalt antal	Chef Teknik och hållbarhet	● (GUL)	Kravhanteringsrutinen och en mängd krav har fastställts. Arbete pågår kring systemmålen. Kravhanteringsverktyg är under implementering. Arbetet påbörjat kring rutin för ändringshantering.

Strategiskt område / Kravområde	Nr	Riskbeskrivning (Risk för… …på grund av…)	Påverkan (…vilket medför att…)	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskbedömning	Åtgärd (acceptera/begränsa/dela/ eliminera)	Kontrollmoment och frekvens	Riskägare	Status ● ● ●	Kommentar Uppföljning och status vid årsrapportering
Hållbarhet	19	Olyckor till följd av avancerade arbetsmoment med bristande arbetsmiljörutiner	Person- och egendomsskada, arbetsmiljöverket granskar, tidsförskjutning, ökade kostnader, risk för negativ uppmärksamhet i media	2	4	8	ELIMINERA Arbeta systematiskt, proaktivt och konkret med arbetsmiljöfrågorna (arbetsmiljöplan) Krisplan	Medverka vid skyddsronder. Krav i upphandlingar på arbetsmiljöplan. Kontroller i projekteringen. Kontroller av arbetsberedningar	Respektive projektchef	● (GRÖN)	Inga allvarliga arbetsmiljöolyckor har skett förutom att en person har halkat i trapphuset utanför förvaltningen och gjort illa handen. Förvaltningen har i respektive generalkonsultuppdrag delegerat BAS-P ansvaret och generalkonsulterna har tagit emot detta. I systemhandlingen ska resultatet av deras arbetsmiljöarbete presenteras. Förvaltningen medverkar aktivt i skyddsronder. Internt inom förvaltningen har en krisberedskapsrutin tagits fram, implementeringen har påbörjats.
	20	Ej optimalt kravställande kopplat till miljö, hälsa och social hållbarhet	Ökade kostnader pga. ökade krav alternativt ej optimal miljö i tunnelbanan	3	3	9	BEGRÄNSA Startat samarbete med IVL (Svenska miljöinstitutet) kring partikelhalt i tunnelbanan. Nya mätningar i tunnelbanan påbörjas under våren 2015. Löpande samarbete med TF för att begränsa negativ påverkan på befintlig kollektivtrafik. Samarbete med kommunerna och framtagande av gränsdragningslista kring trygghetsfrågor	Via mätningar och forskningsresultat som visar att kraven är relevanta Gränsdragningslista framtagen	Chef Teknik och hållbarhet	● (GUL)	Det saknas nationella standarder kring vilka risknivåer för personsäkerhet som kan anses acceptabla för tunnelbana. Mätningar kring partikelexponering för resenärer i tunnelbanan har genomförts i samarbete med Svenska Miljöinstitutet. Förslag på medicinskt underbyggt riktvärde för plattformsrummen är framtaget med hänsyn till miljökvalitetsnormen för PM10. Arbetsgrupper har etablerats med kommunerna kring utformning av området i anslutning till uppgångarna. I vissa fall har mer detaljerade avsiktsförklaringar tagits fram.
Kvalitet	21	Ej optimal avvägning mellan tid, ekonomi och kvalitet	Tidsförskjutning, ökade kostnader eller lägre kvalitet	3	3	9	BEGRÄNSA Aktivt arbete med kravställande Beslut i avvägningsfrågor	Projektuppföljnings- och analysmöten månadsvis Styrgrupp, delprojektstyrelse samt ekonomiråd med parterna. Ekonomisk redovisning månadsvis	Förvaltningschef	● (GUL)	Viss dialog har skett med finansiärer, intressenter och projektörer kring gränssnitt, omfattning och kravhantering för att säkerställa den mest optimala lösningen. Dialogen kring detta behöver utvecklas och förtydligas. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med successiva kalkylmetoden för att uppfylla 2013 års Stockholmsöverenskommmelse.

Förvaltning för utbyggd tunnelbana
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Bilaga: Uppföljning av målkarta

Perspektiv Verksamhet	**Status**
Beslutade lokaliseringsutredningar för Tunnelbana till Barkarby, Arenastaden och Nacka och söderort	Grön
Beslutade genomförandeavtal med berörda kommuner för Tunnelbana till Arenastaden och Barkarby	Röd
Strategisk val av signalsystem	Grön
Plansamråd järnvägsplan/detaljplan för Tunnelbana till Barkarby och Arenastaden	Grön
Granskning av järnvägsplan för tunnelbana till Barkarby	Röd
Ansökan om miljöprövning till Mark- och miljödomstolen för Tunnelbana till Barkarby	Grön
Godkända miljökonsekvensbeskrivningar för Tunnelbana till Barkarby	Röd
Samråd om lokalisering och om byggskedet för Tunnelbana till Nacka och söderort	Grön
Samråd om lokalisering av Depå	Grön
Inriktningsbeslut Depå	Röd
Fastställda systemmål	Röd
Fastställa krav	Röd
Samverkansavtal med Svenska kyrkan, Trafikverket och större ledningsägare	Grön

Perspektiv Kunder	
God kännedom om tunnelbanan bland allmänheten	Gul
FUT uppfattas som en positiv samarbetspartner	Grön
Besvara och förmedla alla samrådssynpunkter	Grön
God hantering av frågor i funktionsbrevlåda	Gul
Relevant och lättillgänglig info till boende i närområdet	Grön
God kännedom hos boende och företag hur synpunkter lämnas	Gul

Perspektiv Process	
Beslutade projektspecifikationer	Grön
Detaljerad projekttidplan fastställd	Grön
Effektiv återkoppling till konsulter	Grön
God arbetsmiljö	Grön
God internkontroll	Grön
Tydliggörande roller	Grön
Fastställa gemensam tidplan för beslut med parterna	Gul
Upprättande av upphandlingsstrategi	Gul
Framtagen produktionsplanering	Gul
Beslutat miljö- och hållbarhetscertifieringssystem	Grön
Fastställd projekthandbok	Grön
Korrekt planläggningsprocess	Grön

Perspektiv Medarbetare	
Upprätta kompetensförsörjningsplan	Grön
Nöjda medarbetare	Grön
God kännedom om värdegrund och mål	Gul
Tillräcklig informationsspridning	Grön

Perspektiv Ekonomi	
Upprättade ATR för projekteringarna	Grön
Differens prognos vs utfall	Grön
Prognossäkerhet	Röd
Upparbetningsgrad	Röd
Inga dröjsmålsräntor	Grön

Förvaltning för utbyggd tunnelbana
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Uttalande från förvaltningsledningen

Landstingsrevisorerna
Stockholms läns landsting
Box 22550
104 22 Stockholm

Stockholm den 1 februari 2016

Detta uttalande från förvaltningsledningen utgör ett väsentligt underlag för att ni som revisorer ska kunna uttala er om huruvida årsrapporten för Förvaltning för utbyggd tunnelbana med bokslutsdatum 2015-12-31 "bokslutsdagen" har upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning, rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal Redovisning (RKR) samt anvisningar från landstingsstyrelsens förvaltning, och ger en rättvisande bild av nämndens resultat för räkenskapsåret och ekonomiska ställning per bokslutsdagen.

Vi är medvetna om att revisorns granskning skall utföras i enlighet med god revisionssed i Sverige och att detta innebär att granskningen har utformats så att ni i första hand skall kunna avge ett omdöme om nämndens årsrapport i sin helhet. Det innebär att era granskningsåtgärder har begränsats till vad som ansetts nödvändigt för detta ändamål.

Mot denna bakgrund bekräftar vi, utifrån vår kunskap och övertygelse, nedanstående uppgifter:

A. Årsrapport och bokföring

1. Vi bekräftar att vi förstår förvaltningsledningens ansvar för att årsrapporten har upprättats i enlighet med tillämpligt regelverk. Det är vår uppfattning att årsrapporten är upprättad i enlighet med angivna redovisningsprinciper och att den ger en rättvisande bild av nämndens resultat för räkenskapsåret, ekonomiska ställning per balansdagen samt kassaflödet under räkenskapsåret. Årsrapporten innehåller inga väsentliga fel och inga väsentliga uppgifter har utelämnats. Inga väsentliga byten av redovisningsprinciper har skett under räkenskapsåret som inte upplysts om i årsrapporten.
2. De väsentliga redovisningsprinciper som tillämpats vid upprättande av årsrapporten är beskrivna på ett ändamålsenligt sätt.
3. Vi anser att förvaltningen har ett system av interna kontroller som anpassats för att upprätta en årsrapport utan väsentliga felaktigheter, både till följd av oavsiktliga fel och till följd av oegentligheter.
4. Vi intygar att det utifrån vår kunskap om bokslutet inte föreligger några felaktigheter som är väsentliga, varken enskilt eller sammantaget, för årsrapporten i sin helhet.

B. Oegentligheter

1. Vi är medvetna om att förvaltningens nämnd och ledning har ansvar för utformning, upprättande och vidmakthållande av en intern kontrollstruktur för att förebygga och upptäcka oegentligheter.

2. Vi har informerat er om resultaten från vår bedömning av risken för att årsrapporten skulle kunna innehålla väsentliga fel till följd av oegentligheter.

   Det har inte kommit till vår kännedom att företagsledningen eller någon annan medarbetare med arbetsuppgifter inom den interna kontrollstrukturen har varit inblandad i några oegentligheter. Det har inte heller kommit till vår kännedom att övrig personal varit inblandad i oegentligheter som kan komma att väsentligt påverka årsrapporten. Vi har inte heller fått kännedom om några anklagelser om finansiella felaktigheter, inklusive kända oegentligheter och misstänkta oegentligheter (oberoende av källa och inkluderar anklagelser från s.k. "whistle-blowers") som skulle kunna påverka årsrapporten väsentligt eller på annat sätt påverka förvaltningens finansiella rapportering.

C Överensstämmelse med lagar och förordningar

1. Vi har informerat er om samtliga kända faktiska eller befarade överträdelser av lagar och förordningar, i den mån sådana förekommit, vars effekter har beaktats vid upprättande av årsrapporten.

D Tillhandahållen information och bekräftelse om fullständighet i information och transaktioner

1. Vi har tillhandahållit

   - Tillgång till all information, såsom räkenskapsmaterial och annan dokumentation, som är av betydelse för upprättande av årsrapporten. Ni har också beretts tillfälle att intervjua de personer ni bedömt som nödvändiga för att erhålla revisionsbevis
   - Annan information som ni har efterfrågat för revisionsändamål.

2. Samtliga affärshändelser har registrerats i den bokföring som ligger till grund för årsrapporten.

3. Ni har fått tillgång till samtliga protokoll från nämndens och utskottens möten. Ni har också fått tillgång till samtliga väsentliga avtal och överenskommelser.

3. Vi intygar att vi lämnat fullständiga uppgifter avseende närstående parter. Vi har lämnat upplysningar om förvaltningens samtliga närstående parter och alla transaktioner med närstående parter som vi känner till. Transaktioner med närstående parter är redovisade på tillbörligt sätt i årsrapporten. Informationen i därtill hörande tilläggsupplysningar har utformats på ändamålsenligt sätt.

4. Vi anser att de väsentliga antaganden som använts vid bedömningsposter i redovisningen är rimliga.

5. Vi har informerat er om, och förvaltningen har fullgjort, samtliga kontraktsenliga åtaganden som kan ha en väsentlig effekt på årsrapporten i händelse av överträdelse. Informationen omfattar alla lånevillkor, övriga villkor eller andra krav som hänför sig till samtliga utestående skulder.

E. Tillgångar och skulder samt poster inom linjen

1. Vi bekräftar att de tillgångar och skulder som redovisats i balansräkningen är rätt klassificerade och värderade. Vidare bekräftar vi också att det inte föreligger information som innebär att ytterligare tillgångar, skulder, poster inom linjen eller upplysningar skulle ha redovisats i årsrapporten.
2. Inga förändringar planeras eller övervägs som skulle kunna medföra väsentliga förändringar i värderingen av balansposter eller klassificeringen av tillgångar och skulder i årsrapporten.
3. Alla skulder och ansvarsförbindelser, inklusive de som omfattas av skriftliga eller muntliga garantier, är redovisade på tillbörligt sätt. Informationen i därtill hörande tilläggsupplysningar har utformats på ändamålsenligt sätt.
4. Det föreligger inga civilrättsliga tvister eller andra rättsliga krav, inklusive krav på skatter eller avgifter, som skulle kunna komma att påverka årsrapporten utöver de som redovisats eller framgår av annan information i årsrapporten.
5. Vi har upplyst om att förvaltningen inte har några skulder som hänför sig till tvister och krav både faktiska och möjliga.

G. Händelser efter balansdagen

1. Det har inte förekommit några händelser efter räkenskapsårets slut som kräver ändring av eller upplysning i årsrapporten eller i tilläggsupplysningarna.

Med vänlig hälsning

Mårten Frumerie
Förvaltningschef

Johanna Munther
Chef ekonomi och administration

Stockholms läns landsting

Övriga avsättningar, ansvarsförbindelser och tvister

Bilaga E

Förvaltning/Bolag **Förvaltning för utbyggd tunnelbana** Period 2015-12-31

Belopp anges i kronor.

Legala Avsättningar

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2015	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	0	0	0	0	0		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Informella Avsättningar (endast bolagen)

Specificera typ av avsättning: [1]	IB 2015	Ianspr under året	Återföring	Årets avsättning	UB	Tidpunkt då avsättning skall upplösas (ange år)	Är avsättningen föremål för tvist (JA/NEJ)
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
					0		
TOTALT	0	0	0	0	0		

[1] För varje avsättning ska anges: osäkerhet om belopp el tidpunkt för utflöde av resurser samt eventuella gottgörelser som kan erhållas

Ansvarsförbindelser

Specificera typ av ansvarsförbindels	Belopp	Är ansvarsförbindelsen föremål för tvist (JA/NEJ)
TOTALT	0	

Skuld för avslutade tvister

Specificera skuld	Belopp
TOTALT	0

Definitioner

Legal avsättning (legal förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund. (BFN RR 16)

Informell avsättning (informell förpliktelse)
En avsättning för en förpliktelse (åtagande) som härrör från ett företags handlande genom att företaget på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt detaljerat, aktuellt uttalande har visat externa parter att företaget påtar sig vissa skyldigheter och därigenom har skapat en välgrundad förväntan hos dessa parter om att det kommer att fullgöra sina skyldigheter. (BFN RR 16)

Informella avsättningar finns inte i landsting och kommuner, avser endast bolag. Redovisas som ansvarsförbindelse i landstinget - se punkt c nedan.

Ansvarsförbindelse
a) en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir
b) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom någon av följande förutsättningar gäller:
• det är inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen,
• förpliktelsens storlek kan inte beräknas med tillräcklig tillförlitlighet,
eller
c) en händelse som - på grund av etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller tillräckigt utförligt och aktuellt uttalande - har skapat en välgrundad förväntan hos externa parter att kommunen eller landstinget kommer att vidta åtgärder vilket kan komma att kräva ett utflöde av resurser, men som inte uppfyller villkoren för en förpliktelse enligt denna rekommendation. (RKR Rek 10.2)

Skuld för avslutad tvist
Om en rättsprocess är avslutad (t ex ett mål som är förlorat i första instans) och inget överklagande är aktuellt, är det klart vilket belopp som ska betalas och när. Gäller även i de fall ett myndighetsbeslut inte överklagas.